

Azbest: na goriškem sodišču bo razsodba oktobra

Gorelo v Gorici in Gradišču

Kraški pust: Openci bodo re-Monti-rali Italijo

Šport

TORKOVA PRILOGA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA
OD 11. DO 18. STRANI

Primorski dnevnik

TOREK, 14. FEBRUARJA 2012

Št. 37 (20.360) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Drakon ne bo rešil Grčije

DUŠAN UDOVIČ

Starogrški državnik Drakon je bil znan po strogosti svojih ukrepov, tako da je njegovo ime postalo sinonim za neizprosno in restriktivno postopanje državne administracije. Današnji voditelji grške države so se po več kot poldrugem tisočletju v sili razmer približali znanemu predniku. V poskusu, da bi rešil državo pred finančnim zlomom, je grški parlament včeraj odobril sveženj ukrepov, po katerih bodo morali že itak obubožani grški državljani ponovno krepko zategniti pas, več deset tisoč pa jih bo tudi ob službo. Obup ljudi je ob takem stanju razumljiv, protesti so neizbežni.

Treba je spomniti, da o grški krizi, veliki zadolženosti države in nevarnosti njenega stečaja govorimo že nekaj let. Na njen račun so z neodgovornimi posojili in špekulacijami krepko zaslužile mnoge mednarodne finančne družbe, namesto reševanja se je kriza še poglobila.

Evropska unija sedaj na pritisk Nemčije narekuje Grčiji sprejemanje ukrepov, ki državi sicer odpirajo pot do novega posojila, a bodo po ocenah večine ekonomistov pospešili recesijo in spravili socialni položaj grških državljanov na kolena. Vodilni ekonomisti so si edini v oceni, da bi morala pomoč evroskupine preseči logiko vsiljevanja zgolj strogih varčevalnih ukrepov (velja tudi za Italijo in Španijo) morali bi odločneje pospeševati gospodarsko rast in razvoj. Drugače se reševanje problema le podaljšuje v čas, dolg zadolženih se medtem veča, krizni položaj pa le še pogloblja.

Grška kriza tako postaja vzorčni primer nesposobnosti evroskupine, da bi se dogovorila za učinkovitejšo politiko reševanja kriznih položajev posameznih članjenih držav. Za to sta odgovorna predvsem Merklova in Sarkozy z nepopustljivo politiko izključno restriktivnih ukrepov. Pri tem dajeta vtis, da ju prej kot usoda Grčije zanima mnenje lastnih volivcev. Tako se med volilno kampanjo francoskega predsednika vse bolj množijo gesla v stilu »ne bomo reševali Grčije z denarjem naših državljanov«. S podobnimi izjavami se iz očitno volilnih razlogov oglašata tudi Merklova.

Grčija bo po drakonskih ukrepih najbrž dobila premostitveni kredit, brez katerega bi marca šla v stečaj. Sarkozy namreč ne more na volitve s polomom ene od članic EU v žepu, Merklova najbrž tudi ne. A problem bo samo odložen, morda le za nekaj mesecev.

ATENE - Po nedeljskih demonstracijah in hudih izgredih v prestolnici

Grški parlament odobril paket varčevalnih ukrepov

Pozitivne reakcije na evropskih borzah in ugoden vpliv na evro

SLOVENIJA - Ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ljudmila Novak je tudi uradno prevzela funkcije Boštjana Žekša

LJUBLJANA - Nova ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak je včeraj prevzela po sebi od svojega predhodnika Boštjana Žekša (foto STA). Novakova se je zahvalila Žekšu za opravljeno delo in na-

povedala, da bo nadaljevala dobro prakso ter poskušala odpraviti obstoječe probleme. Kot je napovedala, se bo v prihodnosti sestala s predstavniki slovenskih manjšin v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem.

Edina ženska v novi vladi Janeza Janše je napovedala nadaljnjo podporo slovenskim medijem v zamejstvu in po svetu, treba pa bo posodobiti elektronske medije, je menila.

Na 2. strani

FRANKFURT / PARIZ / LONDON - Osrednje evropske borze so včeraj sklenile v pozitivnem območju. Optimizem vlagateljev je spodbudilo dogajanje v Grčiji, kjer je parlament potrdil paket varčevalnih ukrepov, ki ga močno zadolžena država potrebuje za pridobitev 130 milijard evrov pomoči od držav z evrom in Mednarodnega denarnega sklada (IMF). Evro in nafta sta se podražila. Novi varčevalni ukrepi predvidevajo drastično krčenje sredstev v javnem sektorju, med drugim znižanje minimalne plače za 22 odstotkov, 20- do 30-odstotno znižanje plač, odpravo številnih ugodnosti, znižanje pokojnin ter odpust 15.000 javnih uslužbencev.

Na 23. strani

Tržaški občinski svet proti uplinjevalniku

Na 4. strani

V teku dnevi Slovenije v Milanu

Na 3. strani

Nagrada Nadja Maganja Lauri Famea

Na 7. strani

Tržaška Confindustria podprla Bombasseia

Na 10. strani

Bo Severna liga obrnila hrbet Romoliju?

Na 19. strani

Tudi radič povezuje Gorico in Novo Gorico

Na 21. strani

SLOV.IK
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

POLITIKA IN EKONOMIJA

GOST:

Dušan Mramor

v četrtek, 16. 2. 2012
ob 18.30 uri

Kulturni dom Gorica

www.slovik.org info@slovik.org

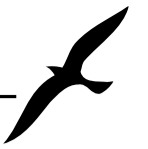
VREME - Tržaška občinska uprava za proglasitev izrednih razmer

Končno brez burje

TRST - Tržaška občinska uprava bo formalno prosila Deželo Furlanijo-Juljsko krajino, da proglasi izredne razmere. Po prvi oceni je burja v zadnjih dveh tednih povzročila več sto tisoč evrov škode, in to le glede občinske imovine. Tržaški župan Roberto Cosolini, ki je včeraj opravil prvi obračun, je vsekakor poudaril, da se je izkazalo delovanje stroja za zaščito skupnosti. V Trstu so medtem gasilci opravili zaostale intervencije, mestni redarji pa so odstranili prevrnjeni tovornjak na nabrežju in odprli vse še do včeraj zaprte prometnice. Prenizka temperatura morja pa je povzročila tudi morijo rib v Tržaškem zalivu, ki so včeraj prišle na površje.

Na 5. in 21. strani

LJUBLJANA - Prevzem poslov od Boštjana Žekša

Ljudmila Novak napoveduje podporo zamejskim medijem

Novi slovenski zunanji minister Karl Erjavec bo najprej obiskal Hrvaško, nato Italijo

LJUBLJANA - Nova ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak je včeraj prevzela posle od svojega predhodnika Boštjana Žekša. Novakova se je zahvalila Žekšu za opravljeno delo in napovedala, da bo nadaljevala dobro prakso ter poskušala odpraviti obstoječe probleme. Kot je napovedala, se bo v prihodnosti sestala s predstavniki slovenskih manjšin v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem. Zavzela se je za krepitev sodelovanja z drugimi ministrstvi, predvsem za izobraževanje, kulturo, znanost in šport, za gospodarstvo in za zunanje zadeve, s katerimi bi skupaj reševali probleme, da bi delo v prihodnosti teklo še bolje. Kratke slavnosti sta se udeležila tudi novi državni sekretar Matjaž Longar in njegov predhodnik Boris Jesih.

Edina ženska v novi vladi Janeza Janše je napovedala nadaljnjo podporo slovenskim medijem v zamejstvu in po svetu, treba pa bo posodobiti elektronske medije, je menila. Podpirala bo

no več izgubljala, je opozoril Žekš in dodal, da se je nova ministrica strinjala, da je tu treba iskati nove poti.

Tudi novi slovenski zunanji minister Karl Erjavec je včeraj od svojega predhodnika Samuela Žbogarja prevzel vodenje ministrstva in ob tem napovedal, da večjih sprememb v slovenski zunanji politiki ne načrtuje, saj je, kot je poudaril v dobrem stanju. Njegov prvi korak bo obisk sosed, najprej Hrvaške, nato Italije, Avstrije in Madžarske. Žbogar je ob primopredaji poslov izrazil zadovoljstvo, da ministrstvo predaja v roke Erjavcu. »Veseli me, da danes predajam zunanjo politiko v dobrem stanju. Zunanjo politiko, ki je v miru sama s sabo, v miru z mediji, predvsem pa v miru s svojimi sosedmi, uveljavljena in spoštovana v mednarodni skupnosti,« je dejal. »Imam vse zaupanje v ministra Erjavca, da bo tako ali pa še bolje tudi naprej,« je dodal Žbogar.

Erjavec se je Žbogarju zahvalil za njegov prispevek in dejal, da je slo-

Ljudmila Novak in Boštjan Žekš, ob njiju bivši in novi državni sekretar

STA

sprememb ne bo. »Bom pa poskrbel za to, da bo slovenska zunanja politika še bolj profesionalna. Tudi najožja ekipa bo sestavljena iz izkušenih, profesionalnih ljudi,« je obljubil.

Erjavec je prejšnji teden ob imenovanju za nova državna sekretarja že izbral Igorja Senčarja in Boža Cerarja. Prvi je bil veleposlanik pri Evropski uniji, drugi pa pri zvezi Nato. (STA)

SLOVENIJA Predsednik Türk in premier Janša za dobro sodelovanje

LJUBLJANA - Predsednik republike Danilo Türk je sprejel novo vlado s predsednikom vlade Janezom Janšo. Vladi je zaželel uspešno delo in dodal, da je sodelovanje z njegove strani zagotovljeno. Janša pa se je ob tem zahvalil predsedniku, ker se je držal tradicije in pripravil sprejem. Zagotovil je tudi, da bo vlada storila vse, kar lahko, da bo sodelovanje med institucijami slovenske države dobro in v skupno korist.

Predsednik države Türk je v nagovoru izpostavil pomembnost tega, da vlada dela dobro in da delajo vsi skupaj. Letošnje imenovanje nove vlade se je po njegovih besedah zgodilo v času, ki je zahtevnejši od kakšnega drugega iz bližnje preteklosti.

Janša se je v svojem nagovoru strinjal s Türkom, da so časi pred nami zanimivi, vlada pa se po njegovem tega izziva zaveda. Še posebej bo trdo prvo leto, je dejal premier. Med drugim je poudaril, da je trenutno stanje takšno, "da hitrega izboljšanja kljub temu, da bi si tega vsi želeli", ne more napovedovati, saj bi bilo to tudi neodgovorno.

Karel Erjavec (levo) s svojim predhodnikom Samuelom Žbogarjem

STA

tudi tiste organizacije v Sloveniji, ki delajo za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Žekš je v izjavi izpostavil, da so med njegovim mandatom začeli več pozornosti posvečati tudi Slovincem, ki se izseljujejo danes. Gre predvsem za znanstvenike, kulturnike in gospodarstvenike, ki po njegovih besedah zahtevajo poseben pristop. Teh izseljencev bo vse več, s tem pa bo Slovenija ved-

venska zunanja politika v dobrem stanju. Njegova prva poteza bo obisk v sosednjih državah, saj so dobrih in prijateljski odnosi s njimi izjemnega pomena, je dejal. »Seveda imamo z vsako sosednjo državo tudi nekaj odprtih vprašanj, vendar mislim, da bomo ta vprašanja lahko tudi ustrezno reševali,« je prepričan novi zunanji minister.

Obljubil je, da v slovenski zunanji politiki kakšnih večjih, radikalnih

TRST - Rudi Pavšič čestital Novakovi in Erjavcu

SKGZ računa na dobro sodelovanje z novima slovenskima ministroma

TRST - Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je naslovlil dopisa s čestitkami in voščili za uspešno delo novi ministrici za Slovence po svetu in v zamejstvu Ljudmili Novak in slovenskemu ministru za zunanje zadeve Karlu Erjavcu. Predsednik SKGZ je v pismu ministroma izrazil prepričanje, »da bomo z vami in z vašimi sodelavci našli najprimernejše oblike sodelovanja. Slovenci v Italiji smo dobro organizirana skupnost in to povsod tam, kjer smo zgodovinsko naseljeni. Tako v tržaški kot v goriški in videmski pokrajini se trudimo, da bi ustvarili najboljše pogoje za naše uveljavljanje in za promocijo našega jezika in kulture. Tudi z zakonskega vidika razpolagamo z instrumenti (mednarodnimi, državnimi in deželnimi), ki nam omogočajo, da utrjujemo našo prisotnost, našo organiziranost in našo vlogo v Deželi FJK. Marsikje smo dosegli vidne rezultate, na drugih področjih pa se za zakonski normativi udejanjajo prepočasi.«

Prepričani smo, da je treba delovati v smeri večjega povezovanja z držav-

nimi in deželnimi institucijami in v tem smislu se trudimo, da bi pri rimski vladi nastalo manjšinsko omizje, ki bi kot primarno nalogo imelo skrb za usklajevanje in uresničevanje zaščitnega zakona, meni Pavšič. Obenem je mnenja, da bo potrebno za našo organizirano manjšinsko skupnost najti primeren sistemski način financiranja, ki nas ne bi postavljaj vsako leto v velike eksistenčne težave, kot se je dogajalo v zadnjem obdobju.

SKGZ ima že od nekdaj prijateljske odnose z italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem. V tem smislu je v zadnjih letih, skupaj z drugimi manjšinskimi sogovorniki, zelo aktivna pri uresničevanju pobud v okviru evropskih projektov.

»Naša organizacija je bila med pobudniki povezovanja slovenskih manjšin v sosednjih državah Republike Slovenije. V tem smislu je nastala Slovenska manjšinska koordinacija SLOMAK, ki združuje krovne organizacije Slovencev v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem. Vstop Slovenije v Evropsko unijo,

skupna valuta in odprava meja so ustvarili boljše pogoje tudi za našo narodno skupnost, ki se vidno trudi, zato da bi se odnosi med sosednjima državama čim bolj razvijali. Pomembno etapo v teh odnosih in prizadevanju pri odpravljanju nepetosti iz preteklosti je predstavljalo srečanje predsednikov Slovenije, Hrvaške in Italije julija 2010 v Trstu na koncertu prijateljstva ter obisk Narodnega doma, kjer so bili gostje krovnih organizacij, SSO in SKGZ. Slovenska narodna skupnost predstavlja pomembno vez med Italijo in Slovenijo in je doslej aktivno sodelovala pri vseh pobudah, ki krepijo čezmejno sodelovanje.«

Predsednik Pavšič je v dopisu ministru Erjavcu poudaril vlogo slovenske ambasade v Rimu in generalnega konzulata RS v Trstu, »njuno stalno in odločilno pomoč, ki sta nam jo izkazovala, ter njuno prizadevanje, da bi italijanski oblastem posredovali in pri njih zagovarjala upravičene zahteve naše narodne skupnosti.«

CELOVEC - Po imenovanju nove slovenske vlade in ministrice ter državnega sekretarja za Slovence v zamejstvu

Inzko, Sturm in Sadovnik ne pričakujejo bistvenih sprememb v politiki do koroških Slovencev

CELOVEC - Predsedniki treh političnih organizacij koroških Slovencev, Valentin Inzko od Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS), Marjan Sturm od Zveze slovenskih organizacij (ZSO) in Bernard Sadovnik od Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) od nove slovenske vlade oz. nove ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu ne pričakujejo bistvenih sprememb v odnosih matice do koroških Slovencev. Vsi trije so včeraj poudarili, da nova ministrica, posebej pa novi državni sekretar Matjaž Longar, ki je bil več let generalni konzul R Slovenije v Celovcu, dobro poznata slovensko manjšino na Koroškem. Izrazili so tudi prepričanje, da bo novo vodstvo na ministrstvu za Slovence podprlo prizadevanja, ki imajo široko podporo znotraj manjšine.

Predsednik NSKS Valentin Inzko je pozdravil dejstvo, »da sta zdaj imeni, ki bosta vodila Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu uradno znani in vemo, kdo so naši partnerji.« Z novimi partnerji je odpravljena tudi negotovost, ki je vladala od predčasnih volitev decembra lani. Po Inzkovem mnenju bo zdaj mogoče »začrtano pot nadaljevati«, še posebej ker bosta Urad za Slovence vodila ministrica in državni sekretar, ki sta dobro seznanjena s položajem koro-

ških Slovencev. Za odnose znotraj slovenske manjšine pa je predsednik NSKS menil, da bo treba doseči večje soglasje in manj zdrah med političnimi organizacijami koroških Slovencev.

Tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm je izrazil prepričanje, da se bo ustaljeno sodelovanje s predstavnikoma urada nadaljevalo. V določenem smislu gre sicer za drugačne osebnostne profile, ne pa dejansko za druge politične razmere med Avstrijo in Slovenijo, je menil Sturm in pri tem opozoril, da sta obe državi članici Evropske unije, bilateralni odnosi pa da so na visokem nivoju. Pristavil je še, da se bodo tudi z novo vlado v Sloveniji »zadeve gibale v formalnih okvirih«, po razrešitvi vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel pa da - vsaj osebno - ne vidi velikih načelnih problemov v odnosih med obema državama. Za manjšino bo verjetno najpomembnejše vprašanje financiranje njene dejavnosti. Pri tem Sturm predlaga, da bi morala Avstrija financirati delovanje političnih organizacij manjšine, Slovenija pa kulturne in izobraževalne ustanove.

Več soglasja in usklajenosti med koroškimi Slovenci si po nastopu nove ministrice in novega državnega sekretarja za Slovence v zamejstvu in po svetu nove slovenske vlade želi tudi predsednik Skup-

Bernard Sadovnik, Valentin Inzko in Marjan Sturm (od leve) ne pričakujejo velikih sprememb v odnosu Slovenije do koroških Slovencev

ARHIV

nosti koroških Slovencev in Slovenk Bernard Sadovnik. V pogovoru za slovenski spored avstrijskega radia je včeraj izrazil prepričanje, da se bo z njima mogoče pomeniti tudi o teh vprašanjih. Ob tem je konkretno omenil pozitivitev Koordinacijskega od-

bora koroških Slovencev, s strani ministrice in državnega sekretarja za Slovence pa državniški odnos do slovenske manjšine na Koroškem ob upoštevanju njenih pluralističnih političnih struktur.

Ivan Lukan

TRST - Srečanje predstavnikov PD s senatorko Tamaro Blažina

Primorskemu dnevniku zagotoviti ustrezna sredstva

Šibitev časopisa bi bila za celotno skupnost nenadomestljiva izguba

TRST - Dejstva, da je Primorski dnevnik življenjskega pomena za Slovence v Italiji, bi se morala zavedati naša skupnost v celoti. Zato je nujno potrebno poskrbeti za kratkoročne in dolgoročne rešitve finančnih težav, v katerih se je znašel časopis.

O tem je tekla beseda na včerajšnjem srečanju predstavnikov Primorskega dnevnika (Jure Kufersin, Rado Race in Dušan Udovič) s senatorko Tamaro Blažina, ki sicer na parlamentarni ravni pobliže spremlja problematiko časopisa. Težave Primorskega dnevnika izvirajo predvsem iz dejstva, da je že Berlusconijska vlada bistveno okrnila državni sklad za časopise. Tako kot veliko drugih časopisov, ki prejema državne prispevke po zakonu o založništvu, je nepričakovano 15-odstotno krčenje državnega prispevka za leto 2010 dnevnik spravilo v položaj, da je moral upravni svet podjetja takoj ukrepati. Vendar je povsem odprto tudi vprašanje financiranja za tekoče bilančno leto, hkrati pa je nejasna tudi perspektiva zakona o tisku.

Iz srečanja je izšla ugotovitev, da potrebuje Primorski dnevnik nov dolgoročen načrt javnega financiranja, ki mu bo zagotovil nemoteno izhajanje in ohranil kakovost časopisa na dostojni ravni. Ne nazadnje je podpora manjšinskemu tisku kot bistvenem dejavniku v življenju manjšine opredeljena tudi v zaščitnih zakonih.

Posnetek z včerajšnjega srečanja

KROMA

Gubanca »premagala« istsko orehnjačo

ČEDAD - Na 7. dnevu gubance za nagrado Bepi Tosolini je v nedeljo »domača« gubanca premagala sorodno slaščico iz Istre orehnjačo. Posebna žirija, ki so jo sestavljali strokovnjaki s področja gastronomije in obiskovalci čedajske kavarne San Marco je med 9 gubancami in 7 orehnjačami zmagoodelila gubanci, ki so jo pripravili v pekarni Giuditta Teresa iz Mosta. Če bi upoštevali samo mnenje tehnične komisije, pa bi zmagala orehnjača, ki so jo pripravili v pekarni-slaščičarni Gatto v Umagu, za njo pa se je uvrstilo kar 6 gubanc. Organizatorji tradicionalne prireditve se bodo že v kratkem podali v Umag, kjer bodo priznanje izročili tudi slaščičarni Gatto. Zanimivo je, da je do podobnega »nesoglasja« prišlo tudi lani, ko je gubanca »premagala« koroško pohačo (reindling).

Kantavtor Vasco Brondi v Pordenonu v četrtek

PORDENON - Sobotni nastop italijanskega kantavtorja Vasca Brondija so upravitelji pordenonskega Deposita Giordani odpovedali zaradi zelo slabih vremenskih razmer. Organizatorji so napovedali, da bo Brondi s svojim glasbenim projektom Le luci della centrale elettrica nastopil v četrtek zvečer. Sobotne vstopnice veljajo tudi v četrtek, kdor pa si jih še ni nabavil, lahko to stori kar na licu mesta.

DAN SPOMINJANJA - Protest levice in VZPI-ANPI

V Fanu na plakatu o fojbah streljanje slovenskih talcev

Comune di Fano
PREFETTURA
PREFETTURA DEL CIRCOLO COMUNALE
ASSOCIATO AL SERVIZIO EDUCATIVO

GIORNATA DEL RICORDO 2012

Venerdì 10 Febbraio 2012
SALA VERDI
Teatro della Fortuna
FANO

ore 9.00
APERTURA

Francesco Cavaliere
Presidente del Consiglio Comunale

Gianluca Lomartire
Assessore ai Servizi Educativi

ore 9.30 - 11.30
INTERVENTI

Proiezione del film
"La città dolente" del 1949
sceneggiatura Federico Fellini
regia Mario Bonnard.

Cenni storici sulla tragedia del popolo istriano e sull'esodo giuliano-dalmata a cura di Giovanni Scala
Delegato per la Regione Marche A.D.E.S.
Associazione Amici e Discendenti degli Esuli Giuliani, Istriani e Dalmati

ore 11.30
DIBATTITO

ore 12.30
CONCLUSIONI
Stefano Aguzzi
Sindaco di Fano

Plakat Občine Fano s fotografijama streljanja slovenskih talcev in raziskovanja kraškega brezna

ANCONA - Občina Fano (dežela Marke, pokrajina Pesaro-Urbino) je ob 10. februarju, dnevu spominjanja na fojbe in eksodus Italijanov iz Istre, na plakatu objavila fotografijo z italijanskimi vojaki, ki med drugo svetovno vojno v Sloveniji streljajo na slovenske talce. Potvarjanje zgodovinskih dejstev je sprožilo oster in upravičen protest levih strank (Fano vodi desna sredina) in vsedržavnega združenja italijanskih partizanov VZPI-ANPI. Fotografija (posnel jo je očitno fotograf italijanske vojske) je bila posneta 31.7.1942 v Danah v Loški dolini, ustreljeni talci so Franc in Feliks Znidaršič, Janez Kranjc ter Franc in Edvard Škerbec. Lani so isto fotografijo ob dnevu spominjanja na fojbe objavili na plakatu občine Bastia Umbra in se sploh niso opravičili za grobo napako, če sploh lahko govorimo o napaki. Na plakatu v Fanu je tudi fotografija z raziskovanja kraškega brezna oziroma fojbe.

Na plakat, ki grobo ponareja zgodovino, naj

se opozoril Samuele Mascarin, občinski svetnik SEL-Združene levice, ki je v Fanu v opoziciji, župan pa je bivši komunist Stefano Aguzzi, ki je potem prestopil k desni sredini. Leva opozicija ni osporavala, da se je občinska uprava spomnila fojbe, dobro pa bi bilo, da bi bili seznanjeni tudi s kruto italijansko okupacijo Slovenije ter s taborišči, v katerih so trpeli in umirali Slovenci in drugi narodi nekdanje Jugoslavije, pravi Mascarin.

Zaradi fotografije slovenskih talcev, ki je odmevala v lokalnih občilih, je protestiral tudi pokrajinski predsednik VZPI-ANPI iz Fana Paolo Pagnoni. Tudi on se zgraža nad »napako« s fotografijo in poziva župana in njegovo občinsko upravo, da se javno opravičita za plakat ob 10. februarju.

MILAN - Ob 20-letnici odnosov med Slovenijo in Italijo

Do začetka aprila vrsta prireditev za popolno predstavitev Slovenije

MILAN - Ob 20. obletnici vzpostavitve diplomatskih odnosov med Slovenijo in Italijo se Slovenija v času od 10. februarja do 1. aprila 2012 predstavlja v Milanu in Lombardiji. Predstavitev Slovenije je doživela svojo napoved že z zelo odmevno razstavo slikarja Zorana Mušiča v Legnanu, ki so si jo v času od otvoritve 19. novembra ogledali številni obiskovalci. Kulturna, turistična in gospodarsko-politična predstavitev Slovenije poteka pod sloganom »I Feel Slovenia. Občuti zeleno«.

»Zelena« nit slovenskih dni v Milanu se je začela vleči že od prvega dne s predstavitev in degustacijo slovenskih zaščitnih in ekoloških kmetijskih proizvodov in vrhunskih vin ter predstavitev ponudbe slovenskih turističnih kmetij. Predstavitev, poimenovana »Zelena Slovenija«, je za strokovno javnost potekala v milanski gospodarski zbornici, v soboto pa so bili slovenskih dobrot deležni obiskovalci milanskega trgovskega centra Bonola.

V znamenju zelene barve je bila tudi včerajšnja otvoritev ulične fotografske razstave o zelenih lepota Slovenije (»I Feel Slovenia. Cogli il verde«) na milanski ulici Corso Vittorio Emanuele v neposredni bližini znamenitega milanskega duoma (na posnetku). V dveh tednih naj bi si jo ogledalo vsaj 2 milijona mimoidočih. Razstava z naslovom "Najlepše podobe dežele, kjer je zeleno doma" je izbor najlepših krajinskih fotografij, ki so jih prispevali fotografi, združeni v spletnem klubu E-fotografija, skupaj z nekaterimi fotografijami, ki so za promocijo Slovenije na razpolago na spletnem portalu Slovenske turistične organizacije. Včerajšnjega odprtja so se udeležili tudi predstavniki diplomacije, med drugimi generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, častni konzul Republike Slovenije v Milanu Gianvico Camisasca, generalni konzul Francije Joel Meyer ter česki častni konzul Giorgio Aletti.

Osrednji dogodek slovenskih dni v Milanu, otvoritev razstave »Silent Revolutions« v prostorih milanskega razstavišča moderne in sodobne umetnosti in dizajna La Triennale, pa bo danes zvečer. Na razstavi bo predstavljen udarni izbor oblikovalskih izdelkov, ki so nastali v prvih dveh desetletjih mlade evropske države in vključujejo oblikovanje kot pomemben element razvoja in konkurenčne prednosti. Odprtje razstave bo spremljal koncert skupine Sounds of Slovenia, pripravili pa so tudi okroglo mizo o ženskah v oblikovanju, slovenske barve pa bo stala zastopali Lara Bohinc in Nika Zupanc, verjetno najuspešnejši slovenski oblikovalki v tujini.

Slovenske glasbene barve bo zastopal tudi Slovenski komorni zbor pod vodstvom dirigentke Martine Batič, ki bo v uglednem Auditorium di Milano nastopil s programom iz bogate zakladnice slovenske in evropske zborovske pesmi. Alenke Slavinec - Slovenija v nas.

Posebno simbolično mesto bo imela tudi razstava »Oblikovanje za državo«, ki celovito predstavlja delo Miljenka Licula za slovensko državo, saj je oblikoval večino elementov, ki pomembno opredeljujejo vidno podobo Slovenije in soustvarjajo njeno identiteto.

NESPORAZUM Romun misli, da so mu ugrabili ženo

KOPER - Romunski državljani je v nedeljo ob 17.18 poklical slovenske policiste in jim povedal, da se je z družino s kombijem pripeljal iz Italije. Ustavili so se na bencinskem servisu na Fernetičih, kjer je izstopil iz kombija, da bi natočil gorivo. Ko se je vrnil v kombi, je njegova 21-letna žena izginila, v vozilu pa je ostala njuna štiriletna hči, pojasnjujejo na Policijski upravi Koper. 32-letni Romun je policistom dejal, da so soprogo najbrž ugrabili, saj so bili v avtu dokumenti, denar in mobilni telefon. Po pregledu videoposnetkov pa so ugotovili, da iz kombija na bencinskem servisu ni nihče vstopal ali izstopal, razen voznika.

Nekaj čez 18. uro so italijanski varnostni organi sporočili, da so Romunko našli v Trstu in jo bodo pripeljali na Fernetiče. Policisti so tako ugotovili, da je Romun ustavil v Italiji, da bi vprašal za pot, pri tem je sprogo videl spati v vozilu. Toda ženska je izstopila in odšla na stranišče, mož pa se je usedel nazaj v avto in odpeljal, ne da bi preveril, kdo je v vozilu. Tako je proti Sloveniji odpeljal brez nje, pojasnjujejo koprski policisti.

OBČINA TRST - Dokončni načrt družbe Gas natural za plinski terminal pri Žavljah

Uplinjevalnik: tretji Ne

Tržaški občinski svet je - po negativnih mnenjih leta 2006 in 2007 - pozno ponoči po obširni razpravi ponovno zavrnil načrt za gradnjo uplinjevalnika pri Žavljah

Trst noče plinskega terminala. To je sinoči ponovno potrdila mestna skupščina: odobrila je sklep, v katerem je zavrnila dokončni načrt za gradnjo kopenskega uplinjevalnika družbe Gas natural v Žavljah, obenem pa tudi varianto k občinskemu prostorskemu načrtu za ureditev širšega območja ob terminalu, ki jo je prav tako predložil španski energetski koncern.

To je bil že tretji »Ne«, ki ga je tržaški občinski svet izrekel na račun uplinjevalnika pri Žavljah. Prvič ga je zavrnil leta 2006, drugič - potem ko je Gas natural vključil nekatere popravke - leto pozneje. Španska družba je kljub temu vztrajala in dobila oporo v italijanskem ministristvu za okolje (ministrica Stefania Prestigiacomo, podtajnik Roberto Menia ...), ki je leta 2009 izdalo pozitivno mnenje o okoljski presoji. Tako je Gas natural lahko izdelal dokončni načrt, o katerem se je morala ponovno izreči mestna skupščina.

Občinski tehnični uradi so za izrek negativnega mnenja opravili gigantsko delo, o čemer najbolj zgovorno priča dejstvo, da obsega le goli seznam priloženih dokumentov deset tipkanih strani.

Sklep je predstavil občinski odbor-

nik za okolje Umberto Laurenzi. Izpostavil je celo vrsto nedorečenosti načrta (kot na primer dejstvo, da ni mogoče izvedeti, kam bodo dovajali mrzlo morsko vodo, da bi jo ponovno segreti: v sežigalnici AcegasAps ali v centralo družbe Elettra na območju škedenjske železarnice?). V plinskem terminalu bodo vodi dodali klor, klorirana voda se bo nato izlivala v morje, kar bo pomenilo hudo onesnaženje morskega okolja. Laurenzi je nadalje opozoril, da bi prišlo v terminalu do kemijskih sprememb, območje pri Žavljah pa nima take namembnosti. Načrt je preprosto obšel norme tako imenovanega zakona Galasso, po katerem bi se morala za strukture v razdalji do 300 metrov od morja izreči vsa za to pristojna ministrstva. »Sprevedel pa je tudi številne posledice, ki bi jih njihova naprava imela za morsko okolje. Ne nazadnje ni upošteval bližine zaščitenega Miramarskega morskega parka.

Zastrašujoče so nekatere značilnosti načrta. Zgradili naj bi 635 metrov dolg jez za privez plinskih tankerjev, območje pa naj bi »zavarovali« s 600 metrov dolgim, 20 metrov visokim in 30 metrov širokim nasipom.

Odbornik je nadalje naštel nevar-

Umberto Laurenzi KROMA

nosti, ki bi jih tak obrat predstavljal za Žavlje in bližnjo okolico. Pa nevarnosti, ki bi jih za pristaniške in tudi turistične dejavnosti predstavljal prihod 200 plinskih tankerjev v ozki Tržaški zaliv. Ribištvu bi prizadejal veliko škodo, krajevno prebivalstvo pa ne bi imelo nič od tega, saj bi terminal upravljala peščica ljudi. Gradnja torej ne bi učinkovala na zaposlitveno raven na Tržaškem.

Laurenzi je spomnil, da so vsa tehni-

čna mnenja občinskih uradov negativna, prav tako tudi mnenja rajonskih svetov in občinske komisije za okolje.

K sklepu je bilo predloženih enajst popravkov. Odbornik jih je deset osvojil in so postali sestavni del dokumenta, enega pa je prevzel kot priporočilo.

Predstavitvi sklepa je sledila obsežna razprava, v kateri so posegli predstavniki vseh v občinskem svetu prisotnih strank. Številni so opozorili, da to ni zgolj tehnična odločitev, temveč predvsem politična: mesto noče plinskega terminala, noče postati - z naftovodom Siot - nekakšni energetski pol v Severnem Jadranu. Izpostavljeno je bilo tudi, da je mestna skupščina prvič odobrila sklep o uplinjevalniku v predvidenem roku (prejšnja dva, sprejeta za časa Dipiazove uprave, sta bila odobrena po izteku predvidenega termina).

Kljub tretjemu negativnemu mnenju pa se Trst ni še dokončno »rešil« uplinjevalnika. Končno besedo ima namreč ministristvo. Če se bo vlada odločila za gradnjo plinskega terminala v Trstu, jo bo lahko izsilila. A vsiljuje se vprašanje: ali se ji izplača, potem ko ji vse mesto nasprotuje?

M.K.

TUDI V TRSTU Manj se razsvetlim

Tržaška občina bo tudi letos, osmič zapored, pristopila k pobudi Manj se razsvetlim (M'illumino di meno) za spodbujanje energetske varčnosti, katere pobudnik je radijska oddaja Caterpillar druge italijanske radijske mreže Rai. Dan energetskega varčevanja bo v petek, 17. februarja. Ta dan bodo tudi nekatere tržaška javna poslopja manj razsvetljena, da bi s tem dali tržaškim občanom praktičen zgled varčevanja. Tako bodo od 17. februarja popoldne do jutra 18. februarja ugasnjene luči, ki razsvetljujejo tržaško občinsko palačo na Velikem trgu. Podobno zatemnjeno bo poslopje nekdanje ribarnice na nabrežju, nadalje bo ugasnjen žaromet na Goldonijevem trgu in razsvetljava na trgu Vittorio Veneto. Iz mesta in okolice pa ne bo mogoče zvečer na kraškem obronku pri Kontovelu opaziti svetišča na Vejni, ker ne bo razsvetljeno.

Tržaška občinska uprava bo s svojimi sporočili po spletu opozarjala občane, naj bodo pozorni na energetske varčevanje, tako kar se tiče razsvetljave, kot tudi kar se tiče ogrevanje.

Pobudo sta predstavila odbornik za okolje Umberto Laurenzi in vodja oddelka za energijo pri podjetju AcegasAps Massimo Carratù.

Postani protagonist svojega dobrega počutja v edinem in krasnem Fitness & Wellness centru Furlanije-Julijske krajine

3.000 m² dobrega počutja obdanih z naravo:

savne, turška kopel, čustveni tuši, hidromasaža, tepidarium, ogrevan bazen do 31° C s kraškim slapom in Kneipp terapijo.

Telovadnica s sodobno opremo in obsežnim programom tečajev, žlahten estetski center.

mesečne naročnine od € 34,00

Borgo Grotta Gigante, 42 / B - Zgonik - tel. 040 327431

www.avalonwellness.it

DEMOKRATSKA STRANKA - Opozorilo Italijanske železnice ne bodo več vzdrževale progo med Opčinami in Svetim Andrejem

Včerajšnja novinarska konferenca Demokratske stranke KROMA

Italijanska železnice ne nameravajo več vzdrževati železniške proge med Opčinami in nekdanjo postajo pri Sv. Andreju, kjer danes domuje železniški muzej. Na to je včeraj opozorila Demokratska stranka, ki meni, da takšno zadržanje železniškega podjetja lahko spravi v hude težave pristanišče. Tovorni promet s pristaniščem se danes odvija po podzemni progji pod Trstom, če se ta iz takšnega ali drugečnega razloga prekine ostaja kot »rezervna« proga trasa med Opčinami in Sv. Andrejem, ki bi brez rednega vzdrževanja v nekaj letih propadla.

»Ne znamo izkoristiti turistične znamenitosti«

Proga Opčine-Sv. Andrej sodi v nekdanjo progo, ki je povezovala Trst v Dunajem. Medtem ko v drugih državah (posebno v Avstriji, Švici in Nemčiji) stare železnice izkoriščajo v turistične namene, se to pri nas ne dogaja. Tudi v Sloveniji kolikor to dobro »tržijo« železnico med Bledom, Bo-

hinjem in Novo Gorico, to znamenitost bi lahko podaljšali do Trsta. Za to pa ni velikega zanimanja, so na včerajšnji novinarski konferenci potožili predstavniki Demokratske stranke, med katerimi so bili senatorka Tamara Blažina, podpredsednik Pokrajine Igor Dolenc in deželni svetnik Sergio Lupieri.

Zelo negotova usoda železniškega muzeja

Prostovoljci, ki dnevno skrbijo za delovanje in za vzdrževanje železniškega muzeja, zaslužijo veliko priznanje in pohvalo, so podčrtali zastopniki Demokratske stranke. Železniški muzej, ki ne dobiva javne finančne pomoči, mora še naprej ostati v službi Trsta in njegovega turizma, za preživetje muzeja pa so potrebne investicije, ki jih žal ni videti na obzorju. Za to zanimivo muzejsko strukturo bi se moralo zavzeti predvsem državno železniško podjetje, ki je svojčas celo nameravalo prodati stavbo nekdanje postaje.

VREME - Prvi obračun tržaške občinske uprave po dveh tednih hudega mraza in burje

Trst bo prosil Deželo FJK, da proglasi izredne razmere

Več sto tisoč evrov škode - Cosolini: Stroj za zaščito občanov obstaja in dobro deluje

Hude vremenske razmere in še predvsem izredna burja so v zadnjih dneh povzročile veliko gmotno škodo. Ocenjujejo, da je bilo več tisoč evrov škode samo glede imovine, ki je občinska last. Zato bo tržaška občinska uprava tudi prosila Deželo Furlanijo-Julijsko krajino, da proglasi izredne razmere. Formalno bo to storila, ko bo izračunana vsa škoda, toda predhodno prošnjo bodo odposlali v kratkem.

To je povedal tržaški župan Roberto Cosolini, ki je včeraj popoldne na tiskovni konferenci opravil prvi obračun po dveh tednih hudega mraza in burje. Burja je pihala neprestano dva tedna in dosegla tudi hitrost 170 kilometrov na uro, je dejal. To so bile res izredne razmere, zaradi katerih se je tudi prevrnil tovornjak na tržaškem nabrežju, ki so ga odstranili včeraj popoldne. Da bi se to že kdaj zgodilo, župan ne pomni. To obdobje je zahtevalo hud napor javnih institucij, ki so bile angažirane 24 ur na 24, od gasilcev do občinske policije, karabinjerjev, policije, službe 118, civilne zaščite, prevoznega podjetja Trieste Trasporti, družbe Acegas-Aps in še drugih. Ti so vsi složno sodelovali in pomemben rezultat je v tem, da hujših nesreč oziroma ranjenih oseb ni bilo. Skratka dokazalo se je, da stroj za zaščito skupnosti obstaja in dobro deluje, je poudaril Cosolini. To velja tudi glede včerajšnjega zaprtja šol vseh stopenj, ki ga je župan odredil v nedeljo. To so nam narokovale vremenske napovedi, je povedal Cosolini in dodal, da je v teh primerih bo-

Ul. Molino a vento je bila še do včeraj popoldne zaprta, mestni redarji pa so se v prejšnjih dneh tako za vozilom branili pred burjo

KROMA

lje biti previdni. Dober adut so bili v zadnjem obdobju tudi mediji, saj je komunikacija dobro delovala in so tudi občani dobro sodelovali.

Tiskovne konference so se udeležili še podžupanja Fabiana Martini, občinska odbornica Elena Marchigiani, poveljnik mestnih redarjev Sergio Abbate, pokrajinski poveljnik gasilcev Carlo Dall'Oppio in predstavniki civilne zaščite. Sicer so gasilci v tem obdobju opravili 1.640 intervencij, od po-

pravil na strehah do poplav zaradi počenih cevi in požarov, zadnjih 40 pa so opravili včeraj. Burja je pojenjala in je mestna policija popoldne tudi odprla še zadnje za promet zaprte prometnice, se pravi Ul. Molino a vento, Drevored D'Annunzio in Ul. D'Alviano. Zaradi manjših poplav je bilo v zadnjih 4 dneh šest intervencij na stadionu Rocco, kjer so iz previdnosti zaprli urade vseh športnih zvez in telovadnici. Zaradi poledenele protipožarne naprave bodo

uradi zaprti še danes, problem pa naj bi rešili v teku dneva. Prenizka temperatura morja (3,5 stopinje) je povzročila tudi morijo rib, ki so včeraj prišle na površje. Na tržaškem nabrežju so bili tako številni Tržačani, ki so pobrali več kilogramov zastojne bele ribe. To je bil enkratni primer, je povedal predstavnik deželnihi ribičev Guido Doz in ocenil, da je bil tržaški ribiški sektor zaradi mraza v zadnjih dveh dneh ob milijon evrov. A.G.

ŽIVINOREJA - Največ težav je bilo s poledenelo vodo

Krave dobro prestale mraz

Obisk pri živinorejskih kmetijah Dimitrija Žbogarja v Samatorci in Daria Zidariča v Praprothu

Zmrzal in burja iz prejšnjih dni je povzročila več preglavic živinorejcem kot živini. Ob cesti za Lipico je bilo mogoče opaziti krave na prostem, ki so kar dobro kljubovale mrazu. Podobno je bilo tudi z govedom, ki se pase ob cesti Opčine-Fernetiči: kup sena jih je privabil na »južino«. Potem si že same poiščejo zavetje.

»Za krave mraz ni problem, saj zdržijo temperature do minus deset ali celo minus petnajst,« ve povedati Dimitrij Žbogar, živinorejec iz Samatorce. Pojasnil je tudi, zakaj so tako trpežne: »Krave prežvekujejo in prežvekovanje jih segreje.« Seveda, bolje je, če dobi govedo zavetje v hlevu.

Žbogar ima krave bodisi v hlevu, bodisi pod lopo na prostem. Krave-mlekarice si delijo toplino hleva s kozami srnaste alpske pasme, mlade junice pa so slabo vreme preživele pod lopo. Živinorejcem je povzročilo največ nevšečnosti zmrzal. Na prostem je voda kaj kmalu zmrznila, zato so v Samatorci napajali govedo pod lopo dvakrat dnevno. Napolnili

so korita, če se je začela pojavljati ledena skorja, jo je bilo treba prebiti.

Mnogo dela pa je v prejšnjih dneh bilo tudi z gnojnico. V odtočnih kanalih je zmrznila, zato je bilo treba kanale počistiti in gnoj po drugi poti odvažati v gnojnično jamo.

Na Žbogarjevi domačiji so se včeraj konji pasli na prostem, prav tako kokoši, ki so se v najbolj mrzlih dneh stiskale v premičnem kurniku.

Drugače je s prašiči. »Prašič ne prenese mraza. Če zdrkne temperatura pod ničlo, je zanje hudo, zbolijo.« Žbogar je svojim 25 prašičem uredil tople hlev. Pa je burja tako zapihala, da je odpihala eno okno. Mraz je pritisnil in - za živinorejca kakšna smola! - le nekaj dni pred zakolom »pobral« 200-kilogramov tolstega pujsa.

Če je slabo vreme Dimitriju Žbogarju odneslo prašiča, je Dariu Zidariču v bližnjem Praprothu prineslo teličko. Mama krava jo je skotila prejšnji teden, in mala icka se je takoj pridružila drugim teličkom, razmeš-

čenih v posameznih zavarovanih kletkah za hlevom. Telički so v »samica« (boksih, jim pravi Zidarič), da lahko živinorejec preveri, ali se hrani dovolj

(toplo mleko zjutraj in zvečer), pa tudi ali opravlja vse svoje fiziološke potrebe, tako kot je treba, kar je tudi pomemben pokazatelj zdravja živalice. Šele po nekaj tednih, ko živinorejec preveri, da se mladiču dobro godi, se lahko pridruži drugim, starejšim v hlevu.

Pri Zidaričevih še zaudarja po smradu po požaru, ki je pred božičem uničil del senika. Škoda je bila velika, požar pa je imel vsaj en postranski »blagodejen« efekt. Živinorejec je moral zavarovati »robot«, stroj za avtomatsko moljenje. Pripravil mu je nekakšno uto in prostor zaprl. Mraz tako ni mogel »robotu« do živega, kot se je to dogajalo v prejšnjih letih, ko je pritisnil mraz. Požar je tudi uničil cev za dovoz mleka iz hleva do sirarne. Tudi ta cev bi ob tako hudem mrazu, kot je bil letošnji, zmrznila, je ocenil Zidarič.

Kravam v hlevu ni bilo mraz. Tudi proizvodnja mleka ni zastala. Kajti: »Krave bolj trpijo v poletni vročini kot pa pozimi,« je to kravjo vremensko resnico razkril Dario Zidarič. M.K.

Zgoraj najmlajša v družini Zidaričevih krav v Praprothu; spodaj napajanje na domačiji Dimitrija Žbogarja v Samatorci

FOTO M.K.

Začetek Sejma poklicev

V zborni dvorani stavbe H3 Univerze v Trstu na Trgu Evropa 1 se bo danes v dveh izmenah (med 9. in 11. uro ter med 11.30 in 13.30) začel Sejem poklicev, ki ga Deželni šolski urad za Furlanijo-Julijsko krajino in podjetje Ariest tržaške Trgovinske zbornice s podporo Univerze v Trstu prirejata s ciljem omogočiti stik med dijaki višjih srednjih šol ter univerzo in svetom dela. Pobuda se bo od jutri do petka nadaljevala v prostorih Trgovinske zbornice na Borznem trgu 14, kjer se bodo dijaki srečali s predstavniki krajevnih uprav, stanovskih združenj in poklicev.

Predstava v gledališču Pellico

Gledališče Teatro incontro bo drevi v gledališču Silvio Pellico v Ul. Ananian 5/2 ob 21. uri uprizorilo predstavo George-ja Feydeaua Sarto Per Signora v režiji Sandra Rossita.

Rojeni za branje

V okviru pobude Rojeni za branje (Nati per leggere) bo danes v knjižnici Quarantotti Gambini v Ul. Lodole 7/a med 16. in 18. uro potekalo posamezno in skupinsko branje v okviru pobude Nati per leggere: od 16. do 17. ure bo branje za otroke od 6. meseca do 3. leta starosti, od 17. do 18. ure pa za otroke od 3. do 6. leta. Ob 16.30 pa bo v občinski knjižnici v Miljah (Trg republike 4) zadnje srečanje, namenjeno otrokom od 3. do 8. leta starosti.

Razstava Look Closer

V prostorih Fakultete za izobraževalne vede v Ul. Principe di Montfort 3 bodo danes ob 18. uri odprli razstavo Look Closer Laure Bartoli in Marca Boara, ki bo na ogled do 6. marca z urnikom med 9. in 19. uro.

Film v Ul. Ponziana

Združenje Tina Modotti prireja drevi ob 20.30 na svojem sedežu v Ul. Ponziana 14 ogled filma Elliota Silversteina Un uomo chiamato cavallo.

O poučevanju zgodovine

Krožek Istria v sodelovanju z laboratorijem za raziskovanje in didaktiko zgodovine Univerze v Vidmu prireja danes v knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolò 20 ob 17. uri okroglo mizo o poučevanju zgodovine na multietničnih območjih. Govorili bodo Gaetano Benčić, Rino Cigui, Livio Dorigo, Marco Plesnicar, Fulvio Salimbeni in Chiara Vignini.

Ljubezen za solidarnost

Prostovoljke združenja Goffredo de Banfield bodo danes na vogalu med ulicama Dante in S. Nicolò imele stojnico, kjer bodo prodajale sladkarije, izkupiček pa bo šel v podporo brezplačni pomoči in negi ostarelih.

ADOS ne pošilja po denar

Združenje žensk, operiranih na dojkah ADOS sporoča, da ni nikoli telefoniralo oz. poslalo osebe na dom prosit za denarni prispevek. Za to pojasnilo se je odločilo zaradi stalnih telefonskih klicev občanom, kjer neznanci prosijo za denar v imenu združenja ADOS.

Prošnje za prispevke za žensko podjetništvo

Podjetje Ariest tržaške Trgovinske zbornice sporoča, da so na spletni strani Dežele Furlanije Julijske krajine objavili obrazce za predložitev prošnje za prispevek za žensko podjetništvo. Prošnje je treba predložiti od jutri dalje osrednji direkciji za proizvodne dejavnosti oz. službi za podporo in promocijo industrijskega proizvodnega sektorja v Ul. Trento 2, 34132 Trst.

Načrtovanje in vodenje mednarodnih projektov

Do jutri se je mogoče vpisati na tečaj načrtovanja in vodenja mednarodnih projektov, ki ga prireja Znanstveni park na Padričah. Informacije so na voljo na spletni strani www.area.trieste.it/europrogettazione2012.

KRAŠKI PUST - Kaj pripravlja letos pomlajena openska skupina

Montijev remont Italije dal navdih za letošnji voz

Voz so zasnovali na računalniku, sledilo pa je veliko ročnega dela

Openska pustna skupina je letos doživela bistveno generacijsko prenovu. Zagnane pustarje, ki so vrsto let poželi kar lepo število uspehov na Kraškem pustu, je letos zamenjala mlajša generacija, ki je izziv sprejela s prepričanim pristopom.

Ob našem obisku nas je pričakal Alberto Antoni, ki je že od konca oktobra s skupino ostalih openskih sovrstnikov zadolžen za izgradnjo voza. V začasni loppi v Prosvetnem domu pa seveda ni bil edini, ki je že od popoldanski ur oblikoval 12-metrski voz. Slednjega je jeseni na računalniku izrisal David Pauletič, pomagal pa mu je tudi Miran Sosič, veteran openske pustne skupine. Kdor pa je v prejšnjih dneh obiskal opensko pustno gradbišče, si je lahko že dobro ogledal obliko voza, saj so se Openci že ukvarjali z barvanjem in lepljenjem papirja na posamične strukture.

Letos so izbrali naslov »riMON-Tlirno italijo«, kjer se v nasprotju z njihovimi prejšnjimi nastopi skriva tudi izrazita politična tema. Kot je razvidno iz naslova ima tu glavno vlogo tehnična vlada in njen prvi minister. Seveda nekdanji premier ne bo izostal in tako niti junaki iz poslane zbornice.

Kljub sedanjim delavnosti pa nam je Alberto razkril, da je bil letošnji začetek kar zahteven: »Menjava nosilne skupine, je bila letos velika odgovornost. Sprva smo se sestajali v treh, potem pa se je k

več fotografij na www.primorski.eu

Openska pomlajena pustna skupina med trenutkom oddiha (desno), spodaj pa pred vozom, s katerega spogleduje dobro znana glava

KROMA

sreči skupina razširila. Na pomoč so priskočili tudi nekateri izkušenejši openski pustarji, tako da smo lahko pospešili oblikovanje voza.

Delo navdušene družbe pa se ne odvija samo v loppi v Prosvetnem domu. Nekatere dele voza oblikujejo tudi v sosednji bivši kasarni finančne straže. Seveda izgradnja in končni rezultat voza ni samo moška domena. Dekleta iz mladinskega krožka so zadolžene za obleke

in koreografijo, kar je po Albertovem mnenju bistveno za celotni videz in uspešen prikaz obravnavane teme. Openci pa si letos ne postavljajo visokih ciljev. Mnenjava »pustnega vodstva« je že obrodila svoje dobre sadove: v začasem šotoru je občutiti motivirano in zdravo mladostniško navdušenje, kar je bistvenega pomena za tovrstne projekte.

Večina je takih, ki ob študiju in delu redno pomagajo pri oblikovanju vo-

za vse do poznih večernih ur. Tudi ob najslabšem mrazu in burji je ob našem obisku, delo potekalo nemoteno. Devan, znan tudi kot Predsednik, se je spet lotil orjaške glave, Adriano je nadaljeval z barvanjem, kdor ni imel čopiča ali drugega orodja v roki, pa je vestno nadzoroval delo.

Z nekaterimi pa je stekel tudi pogovor o splošni oceni Kraškega pusta. Openci menijo, da se je povorka Kraškega pusta v zadnjem obdobju bistveno izboljšala. Nekateri so bili celo mnenja, da je kakovost vozov boljša kot na Miljskem pustu, žal pa ni dovolj cenjena.

Openski voz se bo letos udeležil tako Kraškega pusta kot običajne pustne povorke v Trstu. Finančno shajanje pa jim ni v veliko breme. Večino denarja zbirajo z vpisninami in po trgovinah z železnimi »šparovčki« za prostovoljne prispevke, nekaj pa seveda pridobijo z nastopom na tržaški povorki. Največ jih stane železje, večino tega pa ohranijo iz prejšnjih vozov.

Višek priprav pričakujejo ravno zadnje dni pred nastopom na Dunajski ulici. To je za vse trenutke resnice in priprave zadnjih detajlov. Mogoče bodo letos Openci zadnji večer doživljali bolj umirjeno, saj z oblikovanjem voza nikakor ne zamujajo. Pri tem pa gre nedvomno opozoriti na dokaj dobro sestavo skupine, ki se je oblikovala okoli novega mladega jedra. Živ prikaz tega, da je mladostniški utrip na Opčinah zdrav in zelo zaznaven.

Andrej Marušič

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Kdaj boste pustovali?

- Od srede do pustnega torka
- Samo v soboto
- Samo v torek
- Pust me ne zanima

PREDSTAVITEV - Ob dnevu slovenske kulture v knjigarni Lovat

Slovenski utrip Trsta

Avtorici predstavili vodnik Kako lep je Trst in še posebej slovensko tržaško literaturo

Poljanka Dolhar in Erika Bezin na predstavitvi

KROMA

Dan slovenske kulture. Še dopoldne je kazalo, da bodo vsa srečanja v knjigarni Lovat na Drevoredu XX. septembra odpadla zaradi cevi, ki je puščala, pa se je naposled k sreči vse dobro izteklo in popoldanski gostji, turistična vodička Erika Bezin in novinarka Poljanka Dolhar, sta lahko predstavili svoj vodnik po našem mestu Kako lep je Trst.

V knjigarni, ki je nasploh zelo pozorna do slovenskih knjig in avtorjev, sta pred številnimi poslušalci najprej opozorili na

dan slovenske kulture in na Franceta Prešerna, nato pa prešli na predstavitev slovensko-tržaške literature, ki jo tudi sami omenjata v vodniku. Ob pregledu vsebine vodnika sta se zaustavili predvsem pri opisu slovenskega itinerarija po mestu in pa pri zanimivostih glede življenjskega utripa tržaških Slovencev.

Na koncu pa so vsi skupaj nazdravili na Prešernov dan s čašo kraškega vina in »fanciji z dušo«, ki jih marsikateri udeleženec večera sploh ni poznal.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Trojni dogodek: likovni, literarni in glasbeni

Kulturni dogodek, ki bo v Tržaški knjigarni danes ob 18. uri, združuje odprtje slikarske razstave akad. slikarja Andreja Brumna-Čopa, ki se bo predstavil s ciklusom Slephe miši in nastop Svetlane Makarovič, ki bo predstavila odlomke iz svoje drame Mrtvec pride po ljubico ob spremljavi mlade violinistke Zale Linee Rutar. Gre za predstavitev avtorjev treh generacij in treh zvrsti umetnosti - likovne, literarne in glasbene. Vsem predstavljenim delom je skupno to, da sprožajo osnovne občutke, ki so nam vsem poznani, saj so ta dela rojena iz čustev bolečine, nemoči in nekako usodna in to avtorji želijo posredovati publiki.

Slikarski opus Slephe miši je pomemben v slikarjevem ustvarjanju, vendar nekoliko spregledan, zato so ga želeli predstaviti tudi publiki v Trstu. Govori o odraščanju, pri tem pa slikar uspešno prikaže dileme in težave odraščajočega fanta, pa tudi občutke krivde in obsojanja okolice. Svetlana Makarovič je svojo dramo Mrtvec pride po ljubico napisala že v 80-ih letih, takrat je bila tudi uprizorjena, v knjigi pa je izšla leta 2009 in takrat je za likovno opremo knjige izbrala ravno Slephe miši, tako da bo ta večer tudi predstavitev njene knjige, z branjem odlomkov in glasbenimi vložki 14-letne violinistke Zale Linee Rutar.

Prireditve je podprl Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu. Razstava del Andreja Brumna-Čopa bo odprta do 3. marca od 9. do 13. ure in od 15.30 do 19.ure.

CENTER MELANIE KLEIN

Predstavitve projekta Otroška hišica

Otroška hišica je nov, izviren projekt Študijskega centra Melanie Klein, ki se obrača na najmlajše in na njihove starše. Celostno skuša odgovoriti na potrebe mlade družine v današnjem času, z bogatim programom (v Otroški hišici) pa stremi k popolnemu razvijanju možnosti in nagnjenj otrok v spremstvu poklicno usposobljenih vzgojiteljic in vzgojiteljev. Za dobro počutje in harmonični razvoj otroka ob spoštovanju njegovih želja in sposobnosti so si pri ŠC Melanie Klein omislili vrsto vsakodnevnih delavnic. Za čim učinkovitejše delo se Otroška hišica za otroke deli na dve starostni skupini, in sicer za dojenčke do 36. meseca in za otroke od 3. do 8. leta. K temu gre seveda dodati še Otroško hišico za starše, katerim je namenjenih več dejavnosti, ki utrjujejo in poglobljajo odnos z otrokom in v paru.

Otroška hišica za najmlajše je projekt medkulturnega značaja in je zato namenjen otrokom slovenskih, italijanskih ali mešanih družin. Program temelji na jezikovni in kulturni izmenjavi po načelu: ena oseba - en jezik. Strokovnjaki s področja medkulturnosti so namreč dokazali, da morajo otroci, ki se razvijajo v dvojezičnem okolju, istovetni jezik z osebo. Zato se bodo eni vzgojitelji z otroki pogovarjali v slovenskem, drugi pa v italijanskem jeziku ter tako vsem približali oba jezika. Odprtje Otroške hišice bo danes ob 16.00 v ul. dello Scoglio 14/1 v Trstu.

Oddaja Brez meje o Kraškem pustu

Priprave na odganjanje zime so na tržaškem Krasu v polnem teku. Številnim pustnim navdušencem se je pridružila tudi ekipa oddaje Brez meje. Če vas zanima, kakšen voz pripravljajo lanskoletni zmagovalci Kraškega pusta, kako so se dela lotili mladi Openci, kaj znajo o pustovanju povedati otroci iz Nabrežine in kakšno presenečenje pripravljajo v Merčah, nikar ne zamudite oddaje Brez meje. Na sporedu bo danes ob 18. uri na televiziji Koper Capodistria.

VARNOST PRI DELU - Turinsko sodišče prisodilo 16 let bivšima menedžerjema družbe Eternit

Zgodovinska razsodba: vodilna menedžerja obsojena

Stephan Schmidheiny in Louis de Cartier sta povzročila smrt več sto ljudi - Zadovoljstvo svojcev in politike

TURIN - Proces, ki bo šel v zgodovino: tako so ga označili že včeraj, ko je sodišče v Turinu švicarskega milijarderja Stephana Schmidheinya in belgijskega barona Jeana-Louisa Marie Ghislaina de Cartier de Marchienne po triletнем sojenju in 62 obravnavah obsodilo na šestnajst let zapora zaradi povzročitve okoljske katastrofe in kršenja varnostnih predpisov, saj sta odgovorna za smrt več sto ljudi zaradi zastrupitve z azbestom. Danes 65-letni Schmidheiny in 91-letni de Cartier sta bila namreč vodilna menedžerja multinacionalke Eternit, ki je v Italiji imela štiri tovarne cementa v Casale Monferratu in Cavagnolu v Piemontu, v Rubieri v Emiliji-Romagnu ter v Bagnoliu v Kampaniji. V teh krajih naj bi od leta 1952 dalje zaradi bolezni, povezanih z vdihavanjem azbesta in cementnega prahu umrlo okoli 2300 ljudi, od katerih kar 1500 samo v kraju Casale Monferrato, kjer je delovala tudi največja tovarna, ki so jo zaprli leta 1986.

Schmidheiny in de Cartier sta bila obsojena v odsotnosti, saj se nista nikoli prikazala v sodni dvorani. Zanj tožilci Raffaele Guariniello, Gianfranco Colace in Sara Panelli ugotovili in dokazali, da sta pustila še naprej delovati tovarne, čeprav sta vedela, da je azbest smrtno nevaren, prav tako nista poskrbela za primerno zaščito delavcev, vse to pa iz čiste sle po dobičku, medtem ko je obramba vztrajala, da obtožena nista vedela za škodljivost eternita. Tožilstvo je zahtevalo dvajset let zapora, sodnik Giuseppe Casabore pa je obtožena obsodil na šestnajst let zapora in določil tudi odškodnino, ki jo bosta morala bivša menedžerja plačati svojcem žrtev in drugim prizadetim in utegne znašati več deset milijonov evrov.

Ob branju razsodbe so se v dvorani, nabitob polni s svojci žrtev, razlegli kriki, jok in ploskanje. Zadovoljstvo je izrazil odvetnik Sergio Bonetto, ki je na procesu zastopal okoli tristo civilnih strank in za katerega je končno prišlo do ugotovitve situacije, na katero so opozarjali že trideset let, medtem ko je po besedah predsednika Združenja svojcev žrtev azbesta Bruna Pesceja sporočilo razsodbe v tem, da je ekonomski podatek pomemben, človeško življenje pa še bolj.

Zadovoljstvo sta izrazila tudi ministri za zdravje in okolje Renato Balduzzi in Corrado Clini: po mnenju prvega gre za zgodovinsko razsodbo, s katero pa se boj proti azbestu ni zaključil, medtem ko je drugi izrazil upanje, da bo razsodba prispevala k oblikovanju resnega in organskega načrta za sanacijo onesnaženih območij.

V sodni dvorani prisotni svojci žrtev ob branju razsodbe niso mogli skrivati solz

ANSA

RIM - Pritisk finančnih trgov na državo popušča

Uspeh Italije na trgu dolžniških vrednostnih papirjev

RIM - Italija je včeraj v tretji letošnji izdaji dolžniških vrednostnih papirjev na trgu uspešno in po nižji ceni zbrala 12 milijard evrov. Z 12-mesečnimi kratkoročnimi državnimi obveznicami se je zadolžila za 8,5 milijarde evrov, s štirimesečnimi zakladnimi menicami pa je zbrala 3,5 milijarde evrov. Pritisk finančnih trgov na Italijo popušča še naprej, saj se je tretje največje gospodarstvo območja evra, ki je nekaj časa veljalo za največjo grožnjo stabilnosti skupne valute, znova zadolžilo ceneje.

Za enoletne kratkoročne obveznice je obrestna mera znašala 2,23 odstotka, kar je dobrih 0,5 odstotne točke manj kot ob podobni izdaji januarja.

Za šestmesečne zakladne menice z zapadlostjo 127 dni pa je obrestna mera dosegla 1,546 odstotka, medtem ko je ob januarski izdaji menic z zapadlostjo 136 dni znašala 1,644 odstotka.

Italija se tako letos ceneje zadoljuje kljub vnovičnemu znižanju ocene s strani vodilnih svetovnih bonitetnih hiš. Varčevalni in reformni ukrepi tehnične vlade Maria Montija, ki želi te-

Premier Mario Monti upodobljen na pustnem vozu v Viareggiu

ANSA

meljito spremeniti italijansko gospodarsko in fiskalno okolje, vsaj za zdaj očitno pri vlagateljih vzbujajo zaupanje. Največje pričakovanje vlada sedaj za ukrepe, ki jih bo Montijeva vlada spre-

jela na področju trga dela. Reforma naj bi bila po napovedih ministrice Else Fornero sprejeta v teku marca, pri tem pa bo ključnega pomena dogovor vlade s socialnimi partnerji.

Italija neprijazna do mladih in žensk

MILAN - Italija se vedno bolj stara, na področju dela prevladujejo pogodbe za določen čas, medtem ko je več kot četrtina mladih brezposelnih, ženske pa prejemajo nižjo plačo kot moški. To so podatki drugega poročila o družbeni koheziji za leto 2010 in prvih šest mesecev leta 2011, ki so ga predstavili pokojninski zavod Inps, statistični zavod Istat in ministrstvo za delo. 1. januarja 2011 je na vsakih sto mladih prišlo dobrih 144 starejših oseb. Če bo šlo tako naprej, bo leta 2050 razmerje sto proti 256, kar bo rezultat trenda, ki je posledica podaljšanja življenjske dobe in nizke stopnje plodnosti. V prvih šestih mesecih lanskega leta se je dalje začelo dobrih pet milijonov odvisnih delovnih razmerij, glede katerih je v dobrih 67 odstotkih primerov šlo za pogodbe za določen čas. Brezposelnost med mladimi je 27,4-odstotna, med ženskami na jugu države pa kar 44-odstotna. Ženske na delovnem mestu prejemajo približno dvajset odstotkov nižjo plačo kot moški, na njihova pleča pa pade dobrih 71 odstotkov družinskih opravil. Poleg tega se je v letu 2010 dobra četrtina otrok rodila zunaj zakona, italijanske ženske imajo povprečno po 1,41 otroka, tujke pa po 2,23. Prav tako prihaja vedno bolj pozno do sklepanja zakonske zveze (krepko po 30. letu). Vedno manj je porok, med temi pa narašča število civilnih zvez.

Redar ustrelil čilškega priseljenca

MILAN - V Milanu je 36-letni mestni redar s pištolo ustrelil 29-letnega neoboroženega čilškega priseljenca, potem ko je slednji bežal s tovarišem pred občinskimi policisti. Slednji so z avtomobilom prišli na prizorišče domnevnega pretepa in začeli loviti avto s špansko registracijo, ki se ni hotelo ustaviti. Dvojica oseb, ki sta bili v njem, je na koncu avto zapustila in začela bežati peš, eden od mladeničev pa naj bi se obrnil in uperil pištolo v agente. Takrat je redar Alessandro A. streljal, zadel pa je neoboroženega Marcella Valentina Gomeza Cortesa, ki je pozneje umrl v bolnišnici. Agent, ki je streljal, zdaj preiskujejo zaradi domnevnega pretiravanja v samoobrambi, kar je razburilo bivšega milanskega podžupana in poslanca Ljudstva svobode Ricarda De Corata, ki za dogodek krivi levosredinsko upravo župana Giuliana Pisapie. Slednja naj bi namreč razdrila varnostno mrežo vojakov, policije, karabinerjev in prostovoljcev in tako omogočila porast nasilnih napadov na redarje, me-ni De Corato.

PRIMARNE VOLITVE - Kandidat, ki ga podpira Vendola, je premagal kandidatki DS

Doria županski kandidat leve sredine v Genovi

Politični samomor večinske Demokratske stranke

GENOVA - Neodvisni Marco Doria bo na spomladanskih občinskih volitvah županski kandidat leve sredine v Genovi. Doria, ki ga je podprl tudi vodja stranke SEL Nichi Vendola, je na primarnih volitvah presenetljivo, a le do neke mere, premagal kandidatki Demokratske stranke Marto Vincenzi (aktualna županja) ter senatorko Roberto Pinotti. Doria je zbral 46 odstotkov glasov, županja 29 odst., Pinottijeva pa nekaj manj kot 27 odst. glasov. Notranjih volitev v levi sredini se je udeležilo 21 tisoč volilk in volilcev leve sredine, kar je 16 tisoč manj volilcev kot pred petimi leti, ko je na primarnih volitvah slavila Vincenzijeva, ki je potem postala županja.

Potres v največji stranki

Demokratska stranka je daleč najmočnejša stranka v Genovi, ne bo

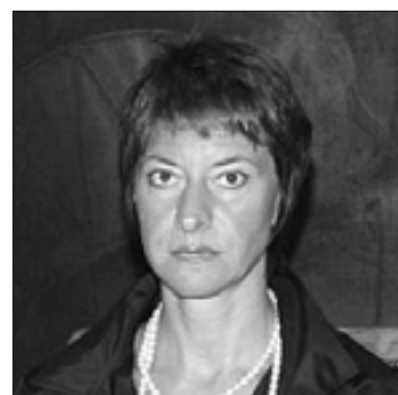
Zmagovalec Marco Doria

pa imela svojega županskega kandidata za županski stolček. Stranka je storila neverjetno napako že s tem, da se je volilcem leve sredine predstavila z dvema kandidatama, ki sta vrh vsega še spirti med seboj. V Rimu so do zadnjega pritiskali na genovske demokrate, naj vendarle izberejo eno samo kandidatko, vsi pozivi pa so na-

Poražena županja Marta Vincenzi

leteli na gluha ušesa. Županja Vincenzijeva je bila v mestu zelo priljubljena do lanskih poplav, ki so zahtevale nekaj smrtnih žrtev in veliko materialno škodo. Županja se je zaradi poplav znašla na zatožni klopi dela javnega mnenja (tudi levosredinskega), Pinottijeva je glede tega ni napadala, a tudi ne za-

Roberto Pinotti ni uspel podvig

govarjala. Demokratska stranka se je razbila na dve frakciji, s posledicami, ki so vsem pred očmi.

Pinottijeva je zelo razočarana nad volilnim izidom, županja pa je tudi razočarana, a obenem zelo jezna na svojo Demokratsko stranko. Včeraj popoldne je namignila na možnost, da bo vseeno kandidirala, najbrž s

svojo listo, saj je Demokratska stranka - vsaj tako pravijo njeni voditelji, zavezana na izid primarnih volitev in torej na podporo Dorie.

Doria kot Pisapia?

Doria se je odločil za kandidaturu le nekaj tednov pred primarnimi volitvami. Predstavil se je kot neodvisni predstavnik, med prvimi pa ga je podprla stranka SEL predsednika Apulije Vendole. Doria je nato med volilno kampanjo podprl tudi popularni genovski duhovnik Andrea Gallo, ki skrbi za reveže in emarginirance.

V Genovi se torej ponavlja primer Milana, kjer je na primarnih volitvah presenetljivo zmagal Giuliano Pisapia, ki je potem postal župan. A z razliko, da je v Milanu Demokratska stranka imela enega kandidata na primarnih volitvah leve sredine, v Genovi pa dve kandidatki.

Jez pred nevarnostjo

Sloga Tabor Televita bo morala po porazu v Castelfrancu napeti vse sile, da v boju za obstanek v odbojkarški B2-ligi obdrži svojo prednost pred nasledovalci

16

Tekem ni, kaj pa treningi?

15

Zambija prvič osvojila Afriški pokal

13

POGLED Z VEJE · Marij Čuk

Ministrica brez portafolja

STRAN 13

Veliki 360°

Nikol Krizmancic

STRAN 18

3. tekma Primorskega smučarskega pokala: V Podnu se je zbralo skoraj 200 tekmovalcev

14

Stečajni upravitelj Turazza poziva investitorje, naj vendarle pomagajo Triestini

12

Kosteliću osmič operirali koleno

13

ALI ALI
Daniel Tomizza 18

VSI SMO BILI ŠPORTNIKI
Renato Kneipp 18

3
VPRAŠANJA
Martin Cheber 12

TA JE PA DOBRA
12

VELIKI 360 STOPINJ - Nikol Krizmancic

»Šport je del mene«

Ime in priimek: Nikol Krizmancic (prej al slej se bodo vrnila tudi strešice)

Kraj in datum rojstva: Trst, 20. 9. 1987

Kraj bivanja: »I 4 cantoni«: Trst (Gropada) – Ljubljana – Gorica – Koper

Študij, služba: študiram logopedijo in surdopedagogiko (pedagogika za gluhe in naglušne) na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, sodelujem s TV Koprom pri oddaji Športel, treniram mladinsko navijaško ekipo AŠZ Dom Stan: neporočno

Uživam predvsem ko ... Na treningu, ko ekipa osvoji nov element; na tekmi pa, ko stopim na parter in se sprosti ves adrenalini. **V čem sem dobra, v čem ne:** sem zelo zanesljiva in močna baza z odlično tehniko, žal nimam gimnastičnih osnov. **V mojem društvu cenim:** trud, skrb, požrtvovalnost nekaterih odbojnikov, ki omogočajo obstoj društva. **V mojem društvu pogrešam:** prizadevanje večjega števila ljudi pri razvoju društva in celo generacije višješolskih letnikov od 1996 do 1999. **Zelim doseči še ...** zase, da bi osvojila nekatere gimnastične elemente; za svoj šport pa želim, da bi se sporočilo nenasilnega navijanja, ki je bistvo naše panoge, poneslo daleč naokrog. **Za katero društvo bi/ne bi nastopala ...** ne bi nastopala za vsa tista (italijanska) društva, ki pačijo sliko cheerleadinga in mu onemogočijo razvoj. Take skupine, ki so selekcija lepih, a motorično nesposobnih deklet, ki izzivalno mahajo s cofi, so prava paradižja cheerleadinga.

JAZ IN MOJ ŠPORT

KDO SEM

MOJI POGLEDI

JAZ IN ŠPORT

Gledališče ali kino? Raje imam predstave »v živo«, torej gledališče. Ko imam čas grem v kino, ker gre tja večina prijateljev. **Dnevnik, revije, TV-dnevnik, TV-oddaja:** Primorski dnevnik in Žurnal 24; ne berem revij, slovenski Tv-dnevnik, Športel **Spletna stran:** gmail, facebook, youtube **Najljubša knjiga, pesem, film, predstava:** moj najljubši pisatelj je Pablo Coelho, pesem Louis Armstrong *What a wonderful world*, film One Day, katerakoli predstava z Borisom Kobilom **Dnevne informacije črpan od** raznih radijskih postaj, saj stalno vozim in v avtu vedno poslušam radio.

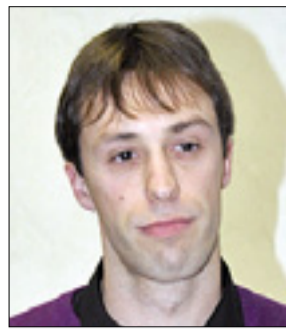
Kaj mi pomeni šport? Šport je del mene, ki me naredi bolj sproščeno in bolj optimistično. **Priljubljeni kraj/izlet:** Alta Badia pozimi in Pag poleti **Triglav?** Velikokrat sem že načrtovala ta podvig, uresničil pa se še ni nikoli.

Najljubša jed: mama kuha tako dobro da se ne morem opredeliti **Najljubša pijača:** voda iz pipe **Druga država, v kateri bi rad živel:** ZDA, kjer je cheerleading priznan šport in vsaka šola ima gimnastično dvorano. **Pripravljeni kraj/izlet:** Alta Badia pozimi in Pag poleti **Triglav?** Velikokrat sem že načrtovala ta podvig, uresničil pa se še ni nikoli.

Sportna panoga: Cheerleading **Vloga:** pretežno baza, priložnostno zadnji varovalec. **Matično društvo:** AŠD Cheerdance Millenium **Sedanje društvo:** AŠD Diamond – Beli Zmaj **Na igrišču/telovadnici sem** 3-krat na teden kot atlet, enkrat na teden kot trener

Ali Ali

ALI ALI

Daniel Tomizza

Nogometaša Daniela Tomizza je v rubriko Ali-ali priklicala Tjaša Mazzucca.

Goran Kocman ali Roberto Vidoni?

Lump. Roberto Vidoni. Z njim imam lepši odnos, nikoli ni bilo težav.

Film: L'allenatore nel pallone ali Escape to victory?

L'allenatore nel pallone. Brez dvoma. Lino Banfi je najboljši.

Tina Maze ali Lindsey Vonn?

Tina Maze. Je res lepa.

Pečen ali surov pršut?

Ne vem, eno in drugo.

Pivo ali vino?

Tukaj znam: pivo.

Pustovanje: zanimivo ali nezanimivo?

Zanimivo. Meni je bilo vedno všeč, se zabavaš, je polno barv, lepa fešta ...

Sanremski festival: zanimiv ali nezanimiv?

Niti malo me ne zanima. Ne gledam.

Nabrežina ali Prosek?

V Nabrežini sem živel od rojstva, na Proseku živim dve leti. Izberem Nabrežino, ker imam tam prijatelje in ker je tam tudi srce.

Na mivki: nogomet ali odbojka?

Na mivki imam raje odbojko. Poleti igram s prijatelji iz Sloge.

Barcolana ali Bavisela?

Zelo rad bi teklen na Baviseli, a imam vsakič tekmo. Prej ali slej se je bom udeležil. Najprej se bom krajšega, netekmovalnega teka in potem še daljšega.

Vprašanje, ki je Sabrini Bukavec povzročalo težave: pri tridesetih letih se končajo sanje ali se začnejo načrti?

Do tam sta še dve leti. Vsekakor upam, da se začnejo načrti.

Žogo si dobil od Tjaša Mazzucca. Komu jo boš podal?

Nicholasu Privileggiu, ki je libero pri Slogi. (P. V.)

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOROVDV

	SESTAVIL LAKO	NEKDANJI DEŽELNI PREDSEDNIK FGCI	PERZIJSKA SVETA KNJIGA	PEŠNIŠKO IME ZA STAREGA GRKA	RUDOLF NIERLICH	OTROŠKA ZABAVA	AMERIŠKA IGRALKA (SANDRA)	BERI ŠPORTNO PRILOGO PD	NAŠ NAJVIDNEJŠI JE RENATO KNEIPP	REKA V RUSIJI
	GLAVNO MESTO ŠPANJE							STEFAN EDBERG		
	KRISTUSOV NAUK							NOG. TRENER (MARCELLO)		
	EVROPSKI VELETOK				NOG. VRATAR LIVERPOOLA					
	MESTO NA JAPONSKEM NEKD. PRED. SOVODENJ				DOLGA VRSTA VOZIL					RIBIŠKA MREŽA
							PRIMORSKI DNEVNIK LEDVICA			
						BESEDNI PRIKAZ				
						VZKLIK NA BIKOBORBAH				
FOTO LAKO	PRISTANIŠČE V ERITREJI	GIACOMO AGOSTINI "STREHA SVETA"		TELOVADBA OB GLASBI OSEBE VZETE V JAMSTVO						
DELEŽ DRUŽABNIKA			MESTO V KOLUMBIJI					ANATOLIJ KARPOV		
NEKDANJI GLAVNI UREDNIK PD (BOGO)			KRISTUSOV MONOGRAM	NEKDANJI UREDNIK PD AM. PEVEC MORRISON				ITAL. PEVEC RAMAZZOTTI		MESTO V BELGIJI, PRIZORIŠČE FORMULE 1
TROMBOZA						TRI ENAKE KARTE PRI POKRU VEZNIK				
NEKDANJI ITALIJANSKI KOŠ. TRENER (VALERIO)							KRAJ NA PRIMORSKEM (PLEZALNE STENE)			
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	RADO ČASL		TRŽAŠKI PISATELJ (FABIO)				SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA			

SLOVARČEK - ASEB = pristanišče v Eritreji • AVESTA = perzijska sveta knjiga • EJA = reka v Rusiji • ISMAN = ital. pisatelj, tržaškega porekla

Vsi smo bili športniki... Renato Kneipp

1974/75, Borova košarkarska mladinska ekipa; stoje od leve: Sergio Parovel, Alex Mazzucca, Andrej Udovič, Renato Kneipp, Franko Perco, trener Renato Štokelj; sede: Peter Žerjal, Edi Košuta, Robi Klobas, Karel Ražem, Bruno Kneipp

Renato Kneipp (letnik 1959), gradbeni delavec, je od leta 1986 sindikalno angažiran. Dvanajst let je sledil gradbenemu sektorju, nato je bil v pokrajinskem tajništvu CGIL. Bil je prvi in doslej edini Slovenec v deželnem tajništvu konfederacije CGIL. Trenutno je tajnik sindikata prevoznega sektorja v Trstu. Že mlad je bil aktiven v politiki, najprej kot član pokrajinskega tajništva Zveze mladih komunistov in je pri 18 letih bil izvoljen za svetnika v rajonskem svetu Škedenj-Čarbola na listi KPI. Nekaj let je bil predstavnik slovenskih in italijanskih študentov v zavodnem svetu šole Galvani (samostojna šola J.Stefan ni še obstajala). Vrsto let je bil v upravnem odboru zadruge Primorskega dnevnika. Je član deželne sveta SKGZ, pokrajinskega tajništva VZPI-ANPI in ANPIA.

Pri 11 letih je začel pri Boru igrati košarko, nekaj let kasneje se je začel ukvarjati tudi z atletiko. Pri Boru je igral v vseh kategorijah vse do prve ekipe. Treniral je nekaj časa ekipe najmlajših. Nekaj sezon je igral v prvi ekipi Konovela, nato v prvi diviziji in bil istočasno trener mladincev. Bil je med ustanovitelji Košarkarskega društva Prosek, kjer je tudi končal svojo športno kariero. Sedaj se s prijatelji enkrat tedensko rekreacijsko ukvarja s košarko v repenski telovadnici. Je v nadzornem odboru SZ BOR. (Iako)

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRŽIČ - Na Goriškem je že dolgo let znano, da azbestna vlakna ubijajo

Azbest, 87 mrtvih: razsodba bo oktobra

Nekdanji delavci bodo obolevali za pljučni mezoteliom vsaj do leta 2020

Nekoč so v tržiški ladjedelnici uporabljali azbest za celo serijo proizvodnih procesov

Pri tržiškem združenju izpostavljenih azbestu so včeraj izrazili zadovoljstvo nad razsodbo turinskega sodišča, na katerem so na 16 let zapora obsodili bivša upravitelja podjetja Eternit, 65-letnega švicarskega magnata Stephana Schmidheinyja in 91-letnega belgijskega barona Louisa De Cartier De Marchienneja. Sodniki so razsodili, da sta osumljenca kriva za smrt dolgega seznama delavcev, ki so bili zaposleni v tovarnah podjetja Eternit po vsej Italiji in še zlasti v kraju Casale Monferrato. »Naših dragih ne bomo nikoli več videli, z razsodbo pa vsaj vračajo dostojanstvo vsem delavcem, ki so umrli, da bi nekateri bogati,« pravi Rita Nardi, prva vdova, ki je leta 1999 vložila tožbo zoper družbo Fincantieri. Nardijeva skupaj z ostalimi člani tržiškega združenja izpostavljenih azbestu pričakujejo, da se bo z obsodbo na zaporne kazni in na plačilo odškodnin zaključil tudi »maksimi« proces, ki je v teku na goriškem sodišču. Proces zadeva smrt 87 zaposlenih v tržiški ladjedelnici, osumljenih pa je 47 nekdanjih vodilnih funkcionarjev obrata in lastnikov zunanjih podjetij.

»Jeseni, predvidoma oktobra, se bo s prvostopenjsko razsodbo zaključil proces zaradi smrti 85 delavcev, maja pa se bo začel nov sodni postopek, ki je vezan na dve preiskavi okrog smrti drugih sedemdesetih delavcev,« pravi predstavnica združenja izpostavljenih azbestu Chiara Paternoster in pojasnjuje, da sta na goriškem sodišču z razliko od Turina dva sodna postopka že zaključila. V obeh primerih je bilo ugotovljeno, da je bilo za smrt delavke in delavca krivo vdihovanje azbestnih vlaken. Pred prizivnim sodnikom so bile kazni znižane zaradi upoštevanja olajševalnih okoliščin, vsekakor pa je prišlo do izplačila odškodnine. Po besedah Chiare Paternoster so se med kazenskim postopkom razne družine umrlih delavcev dogovorile za izplačilo odškodnin; do tega je prišlo tudi med civilnim postopkom, v okviru katerega je družba Fincantieri izplačala odškodnino več desetim družinam. Pri združenju izpostavljenih azbestu pa se vsekakor ne preustavljajo novi delavci, ki se odločajo za vložitev tožbe. Na podlagi zdravstvenih raziskav je bilo ugotovljeno, da bodo nekdanji delavci umirali zaradi vdihova-

TRŽIČ - Kriza Cein zapira, 26 delavcev na cesti

Globoka kriza ladjedelniškega sektorja je bila usodna še za eno podjetje iz Tržiča. Sindikati so bili namreč obveščeni, da se je družba Cein iz Genove odločila za prenehanje dejavnosti in za zaprtje vseh svojih podjetij po Italiji. Tako je proizvodnja zastala tudi v hali v Ulici Boschetti v Tržiču, kjer so specializirani v nameščanju industrijskih električnih napeljav, s katerimi so opremljali ladje velikanke, ki jih gradijo v tržiški ladjedelnici družbe Fincantieri.

»Na cesti bo ostalo 26 delavcev, ki so bili zaposleni pri podjetju Cein,« pravi Furio Baldassi iz kovinarskega sindikata FIOM-CGIL, ki pojasnjuje, da so odločitev o zaprtju sprejeli v Genovi, čeprav je imel tržiški obrat še nekaj manjših naročil. Podjetje Cein ni delalo samo znotraj ladjedelnice, pač pa je lani v navezi z družbama Candusso Carpenterie in Lattinere di Moruzzo zmagalo javni razpis za gradnjo novega pokritega balinišča v Ulici Cosulich v Tržiču. Gradbena dela so se začela spomladi lanskega leta, pred nekaj meseci pa so bila prekinjena. Na tržiškem županstvu zagotavljajo, da naj bi do zaključka del manjkalo le še nekaj mesecev, po drugi strani pa ni jasno, kako bo zaprtje podjetja Cein vplivalo na nadaljnji potek gradbenega posega.

nja azbesta do leta 2020. Azbestni prah namreč vsebuje delce igličaste oblike, ki v pljučih povzročajo nastanek azbestnih teles. To so prva opazna obrambna reakcija pljuč na azbestna vlakna. Delci z mehanskim draženjem povzročajo razrast vezivnega tkiva, ki se začne pojavljati po petnajstih do dvajsetih letih izpostavljenosti. Razvoj bolezni je odvisen od koncentracije azbestnega prahu v pljučih, od simptomov pa se najprej pojavita oteženo dihanje in dražeč suh kašelj. V kasnejši fazi se zaradi prizadetosti pljučnice pojavljajo bolečine v prsih, ki jih lahko spremljajo tudi vnetja nosu, žrela, grla in sapnika.

Združenje izpostavljenih azbestu iz Tržiča so ustanovili leta 1994, takoj zatem so začeli zbirati informacije o smrtih zara-

MARIANO Doma ali brez plače

Delavci podjetja Italsvenska v stiski

Sedemdeset zaposlenih je na dopolnilni blagajni, petnajst delavcev, ki ostaja v tovarni, pa je od septembra brez plače. Zaradi vse večje stiske in negotovosti nad svojo prihodnostjo so se delavci iz tovarne Italsvenska iz Mariana v prejšnjih dneh srečali s pokrajinsko odborico za delo Bianco Della Pietra. Delavce so spremljali sindikalisti Sergio Andrian (FIL-CA-CISL), Viliam Pezzetta (FILEA-CGIL), Alessia Ciborio (FIL-CA-CISL) in Andrea Di Giacomo (FENEAL-UIL), ki so odborici pojasnili, da je tovarna Italsvenska v hudi krizi, zato pa je njena prihodnost pod vprašajem. Odbornica Della Pietra je zagotovila, da bo čim prej zahtevala sklic srečanja s predstavniki vodstva obrata, saj imajo delavci pravico, da vedo, kaj jih čaka v prihodnjih mesecih.

Na srečanju z delavci so bili prisotni tudi uslužbenci pokrajinskega urada za delo, ki so se z njimi pogovorili o možnih ukrepih, za katere bi se odločili, če bi se položaj tovarne še poslabšal in bi se njeno vodstvo odločilo za uvedbo mobilnosti. Pojasnjeno je bilo, da bi podjetja, ki bi zaposlila odslovljene delavce, lahko uživala razne davčne olajšave, tudi delavci sami pa bi jih bili deležni, če bi se odločili za samostojno podjetniško pot.

di vdihovanja azbestnih vlaken in vlagati prijave na javno tožilstvo. Začetno se na sodišču za njihove zahteve niso ravno zanimali, zato pa so leta 2008 poklicali na pomoč predsednika republike Giorgia Napolitana. Po njegovem posegu se je zadeva premaknila z mrtve točke, goriško javno tožilstvo je dobilo novo osebje, ki se je začelo ukvarjati izključno z azbestom. »Velik doprinos k preiskovanju smrti zaradi azbesta je dala zlasti glavna državna tožilka Caterina Ajello, ki je leta 2008 prevzela v roke preiskavo. Na noge je postavila ekipo izvedencev in svetovalcev, ki so odločilno pripomogli k nadaljevanju postopka, ki se bo zaključil oktobra z zelo pričakovano razsodbo,« pojasnjuje Chiara Paternoster.

GORICA - Volitve

Bo Liga obrnila hrbet Romoliju?

»Severna liga ne bo sklepala zavezništva s strankami, ki podpirajo državno vladno predsednika Maria Montija. Zaradi tega tudi v Gorici ne bomo vstopili v koalicijo, v kateri bo Ljudstvo svobode.« Tako pravi poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga in pojasnjuje, da so omenjeno odločitev sprejeli na zasedanju državnega vodstva stranke. »Za odločitve o volilnih zavezništvi so pristojni krajevni krožki; ne glede na to pa državno vodstvo stranke poudarja, da ne bomo sklepali zavezništva s strankami, ki podpirajo Montija,« pravi Fedriga in opozarja, da ne bo nikakor drugače niti v občinah, kjer so na vladi. Torej tudi v Gorici ne bodo sklenili novega zavezništva z Ljudstvom svobode, skupaj s katerim so pred petimi leti podprli županskega kandidata Ettoreja Romolija. Resnici na ljubo Severna liga je leta 2007 v Gorici zbrala samo 379 glasov oz. 2,15 odstotka, morda pa tudi zaradi tega Romoli ni ravno zaskrbljen zaradi napovedi Fedriga.

»V politiki ni nič nepreklicnega,« pravi Romoli glede napovedi Severne lige, da ne bo vstopila v koalicijo z Ljudstvom svobode. Župan je torej prepričan, da se bodo ligaši premislili, čeprav sam še ni uradno sporočil, ali bo spet kandidiral ali pa ne. Tudi včeraj je ponovil, da še ni sprejel nobene odločitve glede tega vprašanja, tako da bo treba na njegovo potezo še nekaj časa čakati.

Napoved Fedriga o umiku iz desnosredinskega zavezništva je včeraj presenetila goriškega občinskega odbornika Severne lige Stefana Ceretto. »Glede tega res ničesar ne vem,« je začuden povedal Ceretto, kar pomeni, da je državno vodstvo Severne lige sprejelo svojo odločitev brez posvetovanja s krajevnimi krožki. Čeprav na državni ravni trdijo, da ne bodo več zavezniki Ljudstva svobode, bodo končno odločitev vsekakor sprejeli na krajevni ravni, kar pušča odprta vrata ponovnemu vstopu v desnosredinsko koalicijo.

Bersani prihaja podpret Cingolanija

Državni tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani bo 25. februarja prišel podpret županskega kandidata goriške leve sredine Giuseppeja Cingolanija. Njegov obisk je napovedala evropska poslanka Debora Serracchiani, ki poudarja, da hoče Demokratska stranka najprej zmagati volitve v Gorici, nato pa že razmišlja o deželni volitvah, ki bodo prihodnje leto.

BRDA - Neprilagojena hitrost V nesreči umrl 22-letni krajan

V avtomobilu so se peljali štirje mladeniči

Huda prometna nesreča, v kateri je 22-letni mladenič izgubil življenje, se je v Goriških Brdih pripetila v nedeljo nekaj minut čez polnočjo. V avtomobilu znamke Alfa Romeo 156, ki ga je vozil 23-letni Bric, so se peljali štirje mladeniči. Dvajset minut po polnočji je na odseku ceste med Zalim Bregom in Gonjačami v kraju Šmartno v levem nepreglednem ovinku peljal prehitro, zato je izgubil oblast nad vozilom. Alfa je nato preko varovalne ograje dobrih 23 metrov poletela po zraku in priletela na lokalno cesto. Od tam je po dobrih 10 metrih avto obstal v sadovnjaku. Na kraj nesreče so prihiteli policisti, reševalci in novogoriški poklicni gasilci. V nesreči sta bila voznik in en sopotnik lažje poškodovana, en sopotnik je nesrečo preživel brez poškodb, medtem, ko so hudo ranjenega 22-letnega sopotnika, doma naj bi bil iz Brdic pri Neblem, z reševalnim vozilom prepeljali v šempetrsko bolnišnico, kjer je kasneje podlegel poškodbam. (km)

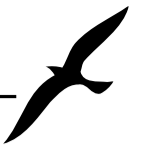
Prometna zapore bo veljala 20-30 dni

BUMBACA

GORICA - Na Korzu novo gradbišče Bager že izpulil porfirne kocke

Kot je bilo napovedano, se je včeraj zjutraj začela še zadnja faza del za dokončanje urbanistične preureditve odseka Verdijevega korza od križišča z ulicama Diaz in Garibaldi do Korza Italia, ki se začel pred letom Orso Bianco. Ko so križišče zaprli, odsek zagradili in pešcem prepovedali prehod, se je bager lotil odstranjevanja porfirnih kock in delo opravil v nekaj urah. Zapore na križišču bo predvidoma trajala 20-30 dni, celotni poseg pa vsaj 45 dni, je včeraj pojasnil vodja gradbišča Bruno Crocetti, ki je spremljal potek del. Cestišče bodo ponovno pretlakovali s porfirjem, še prej pa bodo razširili pločnik vzdolž Verdijevega teatra. Obstoječega bodo ohranili in mu bodo dodali nov kamnit pas, nazadnje pa bodo namestili še nova svetila. Končni videz bo enak videzu že preurejenega odseka Verdijevega korza, ki so ga po obnovi zaprli prometno.

Zaradi zapore na križišču z ulicama Nizza in Diaz so včeraj uvedli dvosmerno vožnjo po Ulici Cascino, kjer je prepovedano parkiranje. Na drugem koncu Ulice Nizza pa so uvedli dvosmerni promet do križišča z Ulico Maniaco, kjer je ravno tako parkiranje začasno prepovedano.

ŠTEVERJAN - Kulturni praznik na Bukovju

Prešeren »orodje, orožje in simbol«

Ob recitatorjih in govorniku v gosteh še tržaški fotografi in vipavski tamburaši

Kulturni praznik na Bukovju v Števerjanu je v soboto privabil veliko ljudi. Pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev sta proslavo priredili društvi Briški grič in Skupina 75. Večer, ki ga je v imenu organizatorjev vodila Maja Humar, je postregel z recitacijami, fotografsko razstavo in orkestrom vipavskih tamburašev, slavnostni govornik pa je bil David Peterin, predstavnik mlajše generacije Slovenske kulturno gospodarske zveze.

Najprej so na prizorišče stopile Lara, Jasna in Jana, mlade recitatorke Briškega griča, ki so v otroško izraženih, pa vendar globokih mislih prikazale Prešerna kot mojstra poezije in kot človeka, ki se ni nikoli pustil portretirati; vse upodobitve so bile opravljene po spominu ali po pripovedovanju njegovih sorodnikov in prijateljev, so povedale Lara, Jasna in Jana. Robert Cotič se je nato predstavil z nizom pesmi Simona Gregorčiča. Recital jih je v italijansčini in v malo poznanih prevodih, ki jih je zbral in uredil pater Husu, ni pa povsem jasno, ali je prevode opravil sam ali so delo skupine prevajalcev. Zaradi precejšnjega števila poslušalcev - predvsem iz goriških fotografskih krogov -, ki niso obvladovali slovenščine, so na števerjanski prireditvi poskrbeli za nekatere dvojezične točke.

Dvojezičen je bil tudi slavnostni govor. David Peterin je dejal, da je Prešeren orodje, orožje in simbol našega nacionalnega potrjevanja. Kultura in njegove pesmi so nekaj globljega, intimnega, kar zraste v nas samih, gojenje jezika pa je predpogoj obstoja, je še poudaril. V italijanski različici svojega govora se je obregnil tudi ob televizijsko širjenje in dojemanje kulture, ki je potepalo Manzoniya, Danteja in druge kulturne velikane. Pred nastopom vipavskega tamburaškega orkestra so odprli še fotografsko razstavo krožka Trst80. Avtorje - to so Sonia Osbich, Mirna Viola, Luka Vuga, Alenka Petaros in Gino Dal Col - in njihova dela je predstavil predsednik krožka Marko Civardi.

Kulturni večer na Bukovju je sklenil nastop mladih vipavskih tamburašev, ki jih vodi Neža Žgur in se uveljavljajo tudi na mednarodni sceni. Predstavili so se z narodnimi pesmimi, ki so jim brenkala dala svojevrsten glasbeni učinek. (vip)

Lara, Jasna in Jana (levo) in člani fotografskega krožka Trst80 (zgoraj), ki razstavljajo v števerjanski Galeriji 75

FOTO CIVARDI, VIP

JAMLJE - Pri društvu Kremenjak

Na proslavi spoznali delo Ignacija Ote

Letošnja Prešernova proslava v dvorani jameljskega društva Kremenjak je potekala v znamenju dolinskega pevcu, skladatelja in zborovodje Ignacija Ote. Občuten večer je uvedla odbornica Martina Pahor, ki je publiki ponudila v razmislek nekaj verzov Franceta Prešerna. Tudi predstavnica krajevne skupno-

sti Sela na Krasu, Vera Hutinski, je poudarila aktualnost Prešernove dediščine. Spregovorila je zlasti o pomenu medsebojnih stikov, zlasti o tistih, ki so nastali pred šestnajstimi leti, ko so priredili prvi pohod Jamlje - Sela na Krasu, ko so se odborniki z obeh vasi začeli sestajati in skupaj načrtovati pohod brez meja.

Sara Vizintin in Martina Pahor (desno); udeleženci večera (spodaj)

BUMBACA

ŠTMAVER - Pri društvu Sabotin počastili vaškega zavetnika

Burja ni odpihala praznika

Po petkovi briškoli v soboto odprli razstavo fotografij Ashe Past in prisluhnili zboroma - V nedeljo maša in tradicionalno druženje

Sobotno odprtje razstave v Štmavru (desno) in občinstvo (levo)

BUMBACA

Mraz in burja, ki sta se znesla tudi nad Štmavrom, sta nekoliko okrnila, nikakor pa ne preprečila vsakoletnega vaškega praznika sv. Valentina v priredbi kulturnega društva Sabotin. Kljub orkanskem vetru se je vse tri praznične dni v Štmavru zbralo zadovoljivo število obiskovalcev. V petek zvečer so priredili tekmovanje v briškoli. Po koncu »ogorčeni« bojev sta prvo mesto osvojila in zmagala velik pršut zakonca Lucia in Silvan Klanjšček. Sobotni večer je bil v znamenju zborovske pesmi

in odprtja umetniške fotografske razstave. Nastopila sta domači moški pevski zbor Štmaver pod vodstvom Nadje Kovic in moški pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Na koncu sta zbor skupno zapela z znano pesem »Oj Triglav moj dom«. Večer je povezovala Slavicca Radinja, ki je tudi predstavila razstavo fotografij mlade Ashe Past. Razstavo si bo mogoče ogledati tudi naslednje dni po dogovoru s društvenimi odborniki.

Nedelja se je pričela s slavnostno mašo, ki sta jo darovala domači župnik Marjan Markežič in pater Bogdan Knavs, gvardijan bazilike na Sv. Gori. Maši je sledilo praznovanje na sedežu društva Sabotin na Znarišču, kjer so bile številnim obiskovalcev na voljo domače dobrote, med katerimi so seveda izstopali tradicionalni domači štruklji. Zunaj je brila burja in je celo rahlo snežilo, v toplih prostorih društvenega sedeža pa se je praznovanje nadaljevalo do poznega popoldneva. (vip)

Hutinskijeva je prebrala tudi pozdravno pismo predsednika krajevne skupnosti Sela na Krasu Martina Švajglja, nato je goriški profesor David Bandelj predstavil knjigo Borisa Pangercarja Ignacij Ota, življenje darovano glasbi. Knjiga ni le življenjepis, temveč podrobni zapis o človeku, ki je glasbeno strast znal združiti z ljubeznijo do domače zemlje in z željo po kulturni rasti zamejske skupnosti. Ob tem se je tudi zahvalil avtorju Borisu Pangercu, ki je znal sestaviti tolikšni spomenik v trajen spomin in predvsem poznavanje velikega glasbenika. Skladateljeva hčerka Damijana Ota je predstavila zbirko očetovih skladb, ki jo je uredil Aljoša Tavčar. Najprej se je prisrčno zahvalila društvu Kremenjak, ki je s tako pobudo omogočil predstavitev del Ignacija Ote tudi na Goriškem. Spomnila je, da je bil njen oče za krajše obdobje v letu 1978 zborovodja doberdobskega moškega pevsega zbora Jezero.

Na velikem ekranu je nato sledilo predvajanje izvlečka filma zadnjega koncerta, ki ga je ob svoji 70-letnici dirigiral Ota in na katerem je odpel tudi solo. To je bilo le nekaj mesecev pred njegovo smrtjo, kar je posnetku še dodalo čusvenega naboja. Film je posnel Vojko Jerkog. Večer je sklenil moški pevski zbor Valentin Vodnik, ki ga je ravno Ota vodil plodnih štirideset let. V jameljski dvorani se je zbor predstavil pod vodstvom Anastazije Purič in je občinstvu zapel nekaj skladb, ki jih vsebuje tudi zgoščenka Da bi iz moje pesmi. Zgoščenka je bila izdana ob dirigentovi deseti obletnici smrti. Napovedovalka Sara Vizintin se je za zaključek nastopajočim zahvalila za občuten prikaz obširnega dela in življenja Ignacija Ote, občinstvo pa je povabila na revijo Primorska Poje, ki jo bo 31. marca gostilo društvo Kremenjak. (pz)

GORICA - Legambiente za boljše upravljanje z reko Sočo

Zahtevajo več vode in nadzor nad namakanjem

Opozarjajo na izkoriščanje kanalov za proizvodnjo električne energije - »Jezova brez koristi«

Povečati je treba pretok vode, ki jo spuščajo skozi solkanski jez, obenem je treba racionalizirati izkoriščanje vodnega bogastva na italijanski strani meje, kjer sta pogosto bolj vodnata namakalna kanala kot sama reka. Svoje predloge za boljše upravljanje z reko Sočo je pripravila okoljevarstvena organizacija Legambiente, katere člani so se udeležili zasedanj laboratorija Isonzo, ki na pobudo dežele potekajo že nekaj mesecev v raznih krajih pokrajine.

»Na dan je prišla zahteva po gradnji novega jez, s katerim bi uravnovesili pretok vode, ki priteka v Italijo skozi zapornice solkanskega jez. Prvi predlog predvideva gradnjo 4,5 metrov visokega jez med Pevmo in Štmavrom, drugi predlog pa gradnjo 3 metrov visokega jez pri Podgori. Po našem mnenju sta oba predloga nesprejemljiva, saj jezova reki ne bi prinesla nobene koristi, če ne bomo povečali njenega pretoka,« poudarjata predsednika krožkov Legambiente iz Gorice Luca Cadez in iz Tržiča Michele Tonzar. Po njunem navajanju spušta solkanski jez 12,5 kubičnih metrov vode na sekundo, reka pa bi potrebovala vsaj 25 kubičnih metrov vode. Slovenija in Italija morata skleniti novo mednarodno pogodbo glede upravljanja reke Soče, saj so določila Osimskih sporazumov iz leta 1975 zastarela, ker ne jemljejo v poštev ekološkega pomena reke.

Pri zvezi Legambiente poleg tega gle-

de prvega jez opozarjata, da bi z njim uničili najboljše ohranjeni predel Soče na italijanski strani meje, saj je med Pevmo in Štmavrom živi največ ogroženih rib od soških postvri do lipanov, mren in mreničev. Poleg tega bi z jezom pod Štmavrom nasičili obrežna pobočja z vodo, kar bi lahko povzročilo plazove in zemeljske usade.

Okoljevarstveniki poudarjajo, da bi bilo treba spremeniti tudi način izkoriščanja vode na italijanski strani meje. »Konzorcij za bonifikacijo posoške ravnine ima dovoljenje, da v Gorici preusmeri v namakalni kanal Agro-Gradiscano 24 kubičnih metrov vode, v Zagraju pa v kanal De Dottori 21 kubičnih metrov vode. Če te količine ne bomo znižali, ne bi ničesar koristili ne morebitni novi jezovi ne povečanje pretoka na 25 kubičnih metrov, saj bi bila skoraj vsa voda preusmerjena v kanala in v reki ne bi ostalo skoraj nič,« pravita Cadez in Tonzar, ki sta prepričana, da pri konzorciju za bonifikacijo posoške ravnine potrebujejo vodo bolj za proizvodnje električne energije kot za namakanje. »V zadnjih letih so obnovili večji del namakalnega sistema, saj uvajajo oroševanje, s katerim je poraba vode veliko nižja, namakanje pa bolj uspešno,« dodaja Cadez in Tonzar in ugotavljata, da doslej še ni bil izračunan minimalni biološki pretok. »Govori se o 2-3 kubičnih metrih vode, kar pa je odločno premalo za reko, kot je Soča,« pravita okoljevarstvenika, ki

sta prepričana, da bi bilo treba v sušnih obdobjih znižati količino vode v kanalih in povečati pretok v reki: »To bi seveda negativno vplivalo na proizvodnjo električne energije v kanalu De Dottori, kjer pa vsekakor proizvajajo zelo majhno količino energije, če jo primerjamo s celotnim tokom Soče. V Italiji je proizvedenih okrog 10 megavatov elektrike, od katerih samo dva na petih malih hidroelektrarnah v kanalu De Dottori, kar je malenkost v primerjavi s Slovenijo, kjer na So-

či proizvedejo 322 megavatov električne energije.«

Legambiente pozivata zato goriško občino in pokrajino, naj se odločneje zavzameta za povečanje pretoka vode, ki priteka iz solkanskega jez, od dežele pa pričakujeta, da čim prej izdela načrt za upravljanje porečja Soče. Gre namreč za glavni dokument za upravljanje reke, ki bi ga bili morali izdelati že pred več leti, a tega še vedno niso storili. (dr)

Ostaline nekdanjega vojaškega mostu med Pevmo in Štmavrom

FOTO W.P.

GORICA-GRADIŠČE - Požara

Podtaknili?

Gorelo pred palačo Frommer in zapuščeno tiskarno

Požara sta včeraj zajela dvorišči palače Frommer v Stražcah (levo) in opuščene tiskarne v Gradišču (spodaj)

BUMBACA

Gasilci so včeraj pogasili požara na dvoriščih propadajoče palače Frommer v Gorici in zapuščene tiskarne v Gradišču. Za oba primera sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Dopoldne so gasilci prejeli klic iz severne goriške mestne četrti, saj so tamkajšnji stanovalci opazili nekaj dima, ki je uhajal z dvorišča palače Frommer. Gasilci so se na kraj pripeljali po nekaj minutah in brez večjih težav pogasili ogenj, ki se je razpasil po okolici opuščene palače ter k sreči zajel le suho travo in robidovje. Popoldne so gasilci prejeli še en klic: tokrat so njihovo pomoč potrebovali v Gradišču. Tam je zagorelo na dvorišču nekdanje tiskarne Grafica, ki je zaprta ka-

kih deset let. Tudi v tem primeru so gasilci brez večjih težav obvladali plamene, ki so zajeli tudi nekaj velikih roč, za katere je vladala bojazen, da bi bile napolnjene z vnetljivo tekočino. K sreči so bile ročke prazne, tako da z njihovim gašenjem ni bilo večjih težav.

Zaradi manjšega požara ob robu ceste so se gasilci včeraj odpravili še na Ceglo, kjer je zgorelo le nekaj trave. V zadnjih dneh so gasilci pogasili več manjših požarov, saj je naravno okolje zelo suho zaradi dolgotrajnega pomanjkanja padavin. Zato gasilci pozivajo ljudi, naj jih takoj obvestijo, ko opazijo sumljiv dim ali požar, saj se ogenj lahko zelo hitro razširi po suhi travi in zajame tudi drevesa.

GORIŠKA - Zavarovalnice na udaru

Burja se je umirila

Na Primorskem po prvih ocenah škode za več kot 6 milijonov evrov - Največ poškodb na novjših gradnjah

Burja se je včeraj na Goriškem in v Vipavski dolini vendarle umirila, tako da si je končno mogoče podrobneje ogledati nastalo škodo. Po prvih ocenah naj bi je bilo na Primorskem za več kot šest milijonov evrov. Največ je je na strešnih kritinah in na objektih, nekaj je tudi poškodovanih avtomobilov in pomožnih stavb. Kot so v minulih dneh na terenu večkrat opozarjali vsi, ki so se trudili zavarovati objekte in okolico pred nadaljnjo škodo, je bilo največ težav na novjših gradnjah, ki so prekrile s kritinami, ki niso primerne za takšne vremenske razmere.

Zavarovalnice so v minulih dneh prejele že več kot tisoč prijav škod zaradi burje, v prihodnjih dneh jih bo še več. Glavni na prijavi prihaja z Goriškega in Vipavske doline, pa tudi s Krasa in Notranjske. Ljudje so največ prijavljali škodo na strešnih kritinah, na poslovnih in pomožnih objektih kot so

garaže, lope in nadstreški, pa tudi na avtomobilih, podrte dimnike, razbita stekla in poškodbe zaradi podrtih dreves in odlomljenih vej.

V novogoriški mestni občini je bilo od 1. februarja do minule sobote skupno 178 intervencij, največ prav v soboto, ko so jih naštel kar 82. Tedaj je v intervencijah sodelovalo 78 pripadnikov civilne zaščite, poklicni in prostovoljni novogoriški gasilci, ter člani prostovoljnih gasilskih društev Čepovan, Dornberk, Kobarid in Kanal. Prve ocene škode po burji so podali tudi na podjetju Elektro Primorska: za okoli 500.000 evrov škode je nastalo na pretrganih vodnikih, poškodovanih električnih drogovih in drugih napravah.

Podrobnosti o posledicah orkanske burje v novogoriški mestni občini bodo gasilci in civilna zaščita podali danes. (km)

Poškodovana streha v Šmihelu E. ČURLIČ

GRADIŠČE - Na domu našli mrtvega 35-letnega Igorja Pletta

Prezgodnja smrt

Danes dopoldne bodo na trupu opravili obdukcijo, šele nato bo znan datum pogreba

V Gradišču in okolici je včeraj in v nedeljo močno odjeknila vest o smrti 35-letnega kuharskega mojstra Igorja Pletta, ki ga je izdalo srce. Njegovo truplo brez življenja je odkril oče v družinski hiši v Ulici Stanga v Gradišču v soboto pozno zvečer. Plett je po vsej verjetnosti umrl zaradi srčne kapi, zaradi mladih let in še ne dokončno pojasnenih okoliščin smrti pa bodo na njegovem trupu danes dopoldne opravili obdukcijo. Šele nato bo znan datum pogreba.

Plett je delal v družinski restavraciji Al Ponte v Gradišču, ki ga upravlja njegova mama skupaj s stricem, skrbel pa je tudi za sosednji hotel. V preteklosti je

IGOR PLETT

bil kot kuharski mojster zaposlen tudi v znani goriški gostilni Pri Majdi. Plett se je poročil s hčerko lastnice Majde Cicioj, Katjušo Štekar; pred leti se jima je v

zakonu rodil sin, lani pa sta se razšla. Po ločitvi od žene se je Plett vrnil na svoj dom v Gradišče ter se posvetil delu v družinski restavraciji Al Ponte in upravljanju sosednjega hotela; tako restavracija kot hotel sta poznana v širšem prostoru.

Plett je bil ljubitelj smučanja in gorskega kolesarjenja ter navijač videmskega nogometnega prvotligaškega kluba Udinese. Svoji znajo tudi povedati, da mu je bila všeč rock glasba, zlasti je rad poslušal pesmi Vasca Rossija in skupine AC-DC, bil je družaben in poln življenja, zato je njegova smrt še toliko bolj nerazumljiva. Letošnjega julija bi bil dopolnil 36 let.

Portugalce zanima EZTS

Goriško občino je včeraj obiskala delegacija upraviteljev iz Portugalske, ki se zanimajo za vzpostavitev čezmejnega sodelovanja med severno Portugalsko in Galicijo. Obisk je bil vključen v projekt Open Days, v okviru katerega se bodo oktobra v Bruslju srečali upravitelji iz raznih evropskih krajev. Portugalske goste je po besedah občinskega odbornika Guida Pettarina še zlasti zanimalo delovanje Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje.

Furlanski shod v Gorici

V Gorici bo 4. in 5. avgusta letos 9. srečanje združenj Fogolar furlan. V Gorico bodo prišli predstavniki 144 združenj z vsega sveta, ki imajo skupno 22 tisoč članov.

RAI1 o upokojencih v Perli

Na TV programu RAI1 bodo danes ob 16.10 med oddajo »La vita in diretta« predvajali prispevek o upokojencih iz Mantove, ki se z avtobusom odpravljajo v igralnico Perla v Novi Gorici.

Deportirancu posvečajo ulico

V občini Pasian di Prato bodo danes ob 11. uri poimenovali ulico po Carinu Queriniju, goriškemu policistu, za katerim se je izgubila vsaka sled 2. maja 1945. Jugoslovanski vojaki so ga takrat odpeljali neznan kam. Svečanosti se bosta udeležila tudi Querinijeva hči Mariagrazia, ki se je rodila en mesec po izginotju očeta, in vnuk, goriški podžupan Fabio Gentile.

Kalinka v Novi Gorici

Otroška plesna skupina Kalinka bo danes ob 18. uri nastopila v gledališki dvorani novogoriške Gimnazije. (km)

V Moraru predstavitev opere

V dvoran Al Romano nasproti županstva v Moraru bo danes ob 20.30 Claudio Dornik predstavil Verdijevo opero »La battaglia di Legnano«, ki bo uprizorjena 25. februarja v gledališču Verdi v Trstu.

ATENE - V nedeljskih protestnih demonstracijah, veliko število ranjenih in aretiranih

Grški parlament sredi uličnih spopadov odobril paket strogih varčevalnih ukrepov

Pozitivne reakcije na evropskih borzah - Odobravanje v Bruslju in Berlinu - Grčija bliže dodatni finančni pomoči EU

FRANKFURT / PARIZ / LONDON / NEW YORK - Osrednje evropske borze so včeraj sklenile v pozitivnem območju. Optimizem vlagateljev je spodbudilo dogajanje v Grčiji, kjer je parlament potrdil paket varčevalnih ukrepov, ki ga močno zadolžena država potrebuje za pridobitev 130 milijard evrov pomoči od držav z evrom in Mednarodnega denarnega sklada (IMF). Evro in nafta sta se podražila. Novi varčevalni ukrepi predvidevajo drastično krčenje sredstev v javnem sektorju, med drugim znižanje minimalne plače za 22 odstotkov, 20- do 30-odstotno znižanje plač, odpravo številnih ugodnosti, znižanje pokojnin ter odpust 15.000 javnih uslužbencev.

Parlamentarna podpora varčevalnemu programu je v Evropi naletela na zelo pozitiven odziv. Evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn je v Bruslju pozdravil potrditev novih varčevalnih in reformnih ukrepov v grškem parlamentu kot »ključni korak« naprej k drugi finančni pomoči državi. Ob tem je izrazil prepričanje, da bosta izpolnjena še preostala pogoja za dogovor o tej pomoči.

Nemška vlada je »izrecno« pozdravila sprejem novih ukrepov kot »znak dobre volje Grčije, da izpelje zahtevne reforme«. Kot pravijo v Berlinu, cilj Nemčije in drugih članic območja evra pri zahtevah do Grčije ni »varčevanje zaradi varčevanja« temveč »sprostitve produktivnih sil v državi«.

Nemška kanclerka Angela Merkel je poudarila, da je izid glasovanja v grškem parlamentu zelo pomemben. Ob tem je ponovila, da novi grški program ukrepov ni namenjen le varčevanju, temveč tudi uveljavitvi strukturnih reform, s katerimi bo lahko grško gospodarstvo postalo bolj konkurenčno. Na vprašanje, ali bi lahko prišlo do sprememb načrta novih varčevalnih ukrepov, je odgovorila nikalno.

Nemški finančni minister Wolfgang Schäuble je medtem izpostavil, da mednarodni posojilodajalci nimajo namena »mučiti« Grčije, temveč je njihov namen pomagati močno zadolženi državi.

Popolnoma drugačen pa je bil sprejem domače javnosti. Atene in druga grška mesta so namreč v nedeljo zaradi sprejetih ukrepov preplavili protestniki. V prestolnici je zagorelo najmanj 45 zgradb, med drugim ena najstarejših kinodvoran. Protestniki so razbili in oropali več trgovin in kavarn. V protestih je bilo ranjenih več kot 170 ljudi. Policisti so aretirali 74 ljudi, pridržali pa še dodatnih 92 protestnikov. Gasilci in čistilne službe so posledice izgrediv odpravljali tudi včeraj.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je včeraj zvišal. Pridobil je 0,43 odstotka in končal pri 2491,54 točke. Frankfurtski indeks DAX je v primerjavi s petkom pridobil 0,68 odstotka in končal pri 6738,47 točke, pariški indeks CAC 40 se je zvišal za 0,34 odstotka na 3384,55 točke, londonski indeks FTSE 100 pa za 0,91 odstotka na 5905,70 točke.

Indeks SMI je šel na borzi v Zürichu navzgor za 0,76 odstotka na 6177,44 točke, indeks FTSE Italia All-Share na borzi v Milanu pa za 0,19 odstotka na 17.381,69 točke. Pridobila sta tudi indeks BUX na borzi v Budimpešti in indeks ATX na borzi na Dunaju. Prvi je zrasel za 0,87 odstotka na 19.192,51 točke, drugi pa za 1,44 odstotka na 2206,38 točke.

Borzi na Balkanu sta sklenili neenotno. Medtem ko je beograjski Belex končal z 2,96-odstotno rastjo oz. pri 541,37 točkah, je zagrebški indeks Crobex zdrsnil za 0,19 odstotka na 1762,86 točke.

V zelenem je tudi ameriški Wall Street. Industrijski indeks Dow Jones se je do slej okrepil za 0,40 odstotka in se giblje pri okoli 12.852 točkah, tehnološki indeks Nasdaq pa je ob 0,65-odstotni rasti trenutno pri okoli 2922 točkah.

Grški sprejem novih varčevalnih ukrepov je ugodno vplival tudi na evro. Za skupno evropsko valuto je bilo treba pozno popoldne na borzi v Frankfurtu odšteti 1,3206 dolarja, kar je 0,08 odstotka več kot ob koncu petkovega trgovanja. Evropska centralna banka je medtem referenčni te-

čaj evra opoldne po srednjeevropskem času postavila pri 1,3254 dolarja (v petek pri 1,3189 dolarja).

Novica iz Aten je zvišala tudi cene nafte. Teksaska lahka nafta z dobavo v marcu se je na newyorški borzi podražila za 1,33 dolarja na 100 dolarjev za 159-litrski sod, marčne termenske pogodbe za severnomorsko nafto vrste brent pa so se v Londonu zvišale za 99 centov na 118,30 dolarja za sod.

Zgoraj, finančni minister Venizelos in premier Papademos. Desno nedeljski izgrediv v Atenah, kjer je pogorelo kakih 40 poslopij.

ANSA

NEW DELHI - Atentata (brez žrtev) v Indiji in Gruziji Bomba eksplodirala pod vozilom izraelskega diplomatskega predstavnika

Netanjahu obtožuje Iran, ki pa vpletenost v teroristična atentata odločno zanika

Po navedbah izraelskega obrambnega ministrstva je bila poškodovana soproga predstavnika ministrstva v New Delhiju. V eksploziji so bili tudi lažje poškodovani njen voznik in dve osebi v bližnjem avtomobilu, je povedal predstavnik policije.

NEW DELHI / TBILISI / JERUSALEM / TEHERAN - V indijski prestolnici New Delhi je včeraj razneslo eksplozivno napravo pod vozilom izraelskega diplomata. V eksploziji je bila ra-

njena žena diplomata, ob njej pa še tri osebe. Medtem je eksplozivno napravo pod avtomobilom odkril tudi voznik izraelskega veleposlaništva v Gruziji. Izrael je krivdo pripisal Iranu, ta pa vsako vplete-

nost zanika. Avtomobil, ki je bil parkiran na ulici pred izraelskim veleposlaništvom v strogo varovanem predelu indijske prestolnice, je povsem zgorel, štiri osebe pa so bile pri tem ranjene, je sporočila indijska policija. Storičca, ki naj bi pobegnil na motorju, še iščejo.

Po navedbah izraelskega obrambnega ministrstva je bila poškodovana soproga predstavnika ministrstva v New Delhiju. V eksploziji so bili tudi lažje poškodovani njen voznik in dve osebi v bližnjem avtomobilu, je povedal predstavnik policije.

Medtem je bomba na avtomobilu odkril tudi voznik diplomatskega vozila izraelskega veleposlaništva v Tbilisiju v Gruziji. Paket je bil pritrjen na podvozje. Voznik je o najdbi obvestil gruzijsko policijo, ki je bomba uspešno deaktivirala, je po poročanju AFP povedal tiskovni predstavnik gruzijskega notranjega ministrstva Šota Utašvili. Tudi to vozilo je bilo parkirano nekaj stran od poslopja veleposlaništva. V paketu je policija sicer odkrila granato, njena deaktivacija pa je bila opravljena brez škode za okolico, je še povedal Utašvili.

Na incidente se je že odzval Izrael. Po navedbah tamkajšnjega premiera Benjamina Netanjahuja stoji za eksplozijo v Indiji in poskusom napada v Gruziji Iran. Navedbe izraelskega premiera pa Iran odločno zavrača, je besede predstavnika iranskega zunanjega ministrstva navedla iranska televizija Al Alam. »Kategorično zavračamo vse obtožbe sionističnega režima. So del propagandne vojne,« je dejal predstavnik ministrstva in dodal, da Iran zavrača vse oblike terorizma. (STA)

ZAGREB - Nekdaj ugledni dnevnik Usoda Vjesnika je zapečaten

ZAGREB - Hrvaški finančni minister Slavko Linić naj bi včeraj potrdil, da je usoda edinega hrvaškega časnika v večinski lasti vlade, Vjesnika, zapečaten, so včeraj poročali hrvaški mediji. Predstavniki hrvaškega novinarskega društva (HND) in novinarskega sindikata (SNH) so po ministrov izjavi že zahtevali nujno srečanje s premierom Zoranom Milanovićem. »Konec je, zapiramo,« naj bi Linić povedal novinarki Vjesnika, ki ga je po današnji seji vlade vprašala o prihodnosti edinega dnevnega časopisa na Hrvaškem, ki ga financirajo iz državnega proračuna.

Kot še navajajo hrvaški mediji, v predlogu varčevalnega letošnjega državnega proračuna ni predvidena niti ena sama kuna za Vjesnik, kjer so že pred časom slišali govornice o zapiranju uredništva. Vendar pa je medtem tiskovna predstavnic vlade Ivana Grljak dejala, da vlada še ni sprejela nobene dokončne odločitve.

Sicer agonija tega hrvaškega dnevnika traja že več kot desetletje, dramatično pa je bilo zlasti zadnjih nekaj let, potem ko je država na različne načine neuspešno skušala rešiti dolgove nekoč uglednega zagrebškega časnika. Vlada je dolgoletne finančne težave Vjesnika reševala tako, da je časnik pridružila javnim podjetjem Narodne Novine in Tiskara Vjesnik, ki pa sta zaradi velikih finančnih izgub časnika zahtevali ločitev.

Neuradno naj bi naklada Vjesnika padla pod rekordno nizkih 2500 izvodov, predvsem zaradi dolgoletne servilnosti hrvaškemu državnemu vrhu še iz časov pokojnega predsednika Franja Tuđmana. V Vjesniku, ki so ga ustanovili leta 1940, je ostalo nekaj manj kot 100 redno zaposlenih, imajo pa tudi nekaj deset honorarnih sodelavcev. (STA)

Evropska raketa Vega včeraj prvič poletela

KOUROU - Iz evropskega vesoljskega izstrelišča Kourou v Francoski Gvajani je včeraj na prvi poskusni polet uspešno poletela nova raketa Vega. Prvi polet 30 metrov visoke rakete, ki so jo oblikovali v Italiji, naj bi trajal 81 minut. Vega, ki lahko v vesolje ponese do 2500 kilogramov tovora, dopolnjuje evropsko družino raket, ki jo sestavljata velika raketa Ariane 5 in srednje velika raketa Sojuz ruske izdelave. Vega je v orbito ponela devet satelitov - dva italijanska in sedem majhnih znanstvenih satelitov različnih evropskih univerz.

Razvoj Vege, pri katerem je sodelovalo sedem evropskih držav, je trajal skoraj deset let in stal 776 milijonov evrov, poročajo tuje tiskovne agencije.

Fitch znižala oceno štirim španskim bankam

MADRID - Bonitetna agencija Fitch je danes znižala bonitetno oceno štirim španskim bankam, med njimi dvema največjima: Santander in BBVA. Poteza je bila pričakovana, potem ko je agencija prejšnji mesec znižala bonitetno oceno Španije. Agencija je bonitetno oceno banke Santander, največje v območju evra, znižala z AAna A. Drugi največji španski banki BBVA pa se je ocena znižala z A+ na A, je poročala francoska tiskovna agencija AFP.

Španiji je Fitch znižal bonitetno oceno 27. januarja skupaj s še štiri državami območja evra: Belgijo, Ciprom, Italijo in Slovenijo. Bonitetno oceno za dolgoročni dolg v domači in tuji valuti ji je znižal z AA- na A z negativnimi obeti.

V požaru v Ukrajini umrlo sedem otrok

KIJEV - V požaru v neki hiši v vasi na jugu Ukrajine je včeraj umrlo sedem otrok, njihovo mater pa so prepeljali v bolnišnico, poroča francoska tiskovna agencija AFP, ki povzema navedbe ukrajinskega ministrstva za izredne razmere. Otroci so bili stari od dveh do 14 let, umrli pa so zaradi zadušitve z dimom. Zagorelo je na njihovem domu v vasi Kinecpil, kakih 300 kilometrov južno od prestolnice Kijev. Vzrok za požar naj bi bil kratak stik na električni napeljavni.

GLASBENA MATICA - Prešernova proslava s prikazom slovenske glasbene ustvarjalnosti

V znamenju skladatelja Lucijana Marije Škerjanca

Pedagogi in učenci iz vseh podružnic GM pripravili zanimiv in vsebinsko bogat program

Skladatelj, pianist, dirigent in pedagog akademik profesor Lucijan Marija Škerjanc je vsestransko obogatil slovensko kulturo in si prislužil kar štiri Prešernove nagrade: prvo l. 1947 s Fantazijo za klavir in simfonični orkester, leto kasneje je odličje prejel za Drugi violinski koncert, l. 1949 za kantato Sonetni venec, ki jo je spisal ob 100-letnici smrti našega pesnika, svojo rekordno bero pa je l. 1970 dopolnil s Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Malo kateri glasbenik je tako tesno povezan s Prešernovim imenom, zato je bilo vabilo Glasbene Matice nadvse posrečena izbira. Letošnja proslava, ki so jo po ustaljenem običaju oblikovali gojenci GM v bivšem Narodnem domu, je potekala v sodelovanju s Fundacijo Lucijan Marija Škerjanc ob podpori Zadružne kraške banke in je imela imenitna gosta: skladateljevega sina Noela, predsednika fundacije ter skladateljevo nečakinjo Tatjano Kralj, sicer tudi hčerko velikega slikarja Toneta Kralja, svojčas imenitno operno pevko in mamu žal že pokojne sopranistke Irene Baar. Ravnatelj GM Bogdan Kralj je izrekel toplo dobrodošlico gostoma, ki sta se kljub »sovražnim« vremen-skim razmeram udeležila proslave; v kratkem nagovoru ni prezrl okvira, v katerem se vsako leto odvija prireditev Glasbeniki ob dnevu slovenske kulture, stavbe, ki je nema, a zgovorna priča visokega kulturnega nivoja in več kot solidnega ekonomskega stanja, v katerem so v začetku 20. stoletja Slovenci skupaj z drugimi slovanskimi manjšinami oblikovali svoje kulturno in politično življenje kot polnopravni in enakovredni meščani takrat res kozmopolitskega centra.

Proslava je vsako leto zasnovana po smernicah, ki želijo prikazati slovensko ustvarjalnost na glasbenem področju; včasih je ta izbira obrodila nekoliko manj prepričljive rezultate, letos pa gre pohvaliti delo pedagogov in učencev, ki so našli in naštedirali dokaj tehtne in prikupne skladbe. Zastopane so bile vse podružnice GM, od Trsta in Gorice do Špetra in Kanalske doline. Žžal je zaradi boleznih odpadel nastop klavirskega dua iz Špetra, program pa je bil kljub temu dovolj bogat.

Ljubka in otroški duši primerna je bila skladba Mirte Sancinove Pleši, pleši kosmatinec, ki jo je zaigrala mala pianistka Vida Peressutti, učenka prof. Xenije Brass, impresionistično obarvana je bila Deževna Pavla Šivica, ki jo je muzikalno podal Erik Macor, učenec prof. Nede Sancin. Učenka prof. Beatrice Zonta Tina Hussu je tekoče zaigrala Strojček Igorja Dekleve in Horvatovo Veveričko, iz Ukeve pa je prišel Simone Vuerich, nadebudni učenec prof. Manuela Fighelija, ki se je zelo lepo odrezal v Pavčičevem Spominu na prvi ples. Prvi sklop malih pianistov je sklenil Ivan Antonutti, učenec prof. Zonta, ki je z izrazitim ritmičnim občutkom izpeljal Maličevega Harlekina.

Škerjanc je bil prisoten v programu s tremi skladbami: prvo, Arietto na G-struni, je ob klavirski spremljavi Claudie Sedmach s toplino podala violinistka Vera Sturman, učenka prof. Jagode Kjuder, dve Etudi - Adagio v septimah in Nokturno v sekstah - pa je ubrano zaigrala pianistka Rachele Valeri, učenka prof. Verenke Terčelj. Muzikalno, čeprav z rahlimi spodrseljaji, je Matej Jazbec, učenec prof. Terčeljeve, izpeljal Kalanovo Nekega pomladnega jutra, čelist Jurij Lavrenčič, učenec prof. Andrejke Možina, pa je ob rahločutni spremljavi svojega očeta zaigral Vodopivčev Ave Marijo. Prof. Možinova poučuje tudi lahko glasbo in na tem področju je tudi sama že prispevala nekaj skladb: na verze Mateja Bora je uglasbila Večerni motiv, otožno balado, ki jo je nekoliko plaho zapela Martina Drosghig ob klavirski spremljavi Mateje Jarc. Tudi pianistka Petra Grassi se je že preizkusila kot sklada-

Mladi glasbeniki iz vseh podružnic Glasbene matice so za Prešernovo proslavo skupaj s pedagogi pripravili pester program

KROMA

teljica: tokrat je predstavila Senčno skico za flavto in klavir, ki jo je učenec prof. Erike Slama Marco Obersnel interpretiral s poglobljenim pristopom ob klavirski spremljavi avtorice.

Lorenzo Dari je svoj talent že večkrat pokazal in ga tudi ob tej priložnosti potrdil z živahno in prepričljivo izvedbo Glavnikove skladbe Tabadap: učenec prof. Tomislava Hmeljaka je ob klavirski spremljavi prof. Sedmachove na ksilofonu zablestel kot odlični tolkalec, nekoliko manj običajnega instrumenta pa se je lotila Samantha Gruden, sicer solidna pianistka: pod mentorstvom prof. Maruše Pišljara ubira svoje prve korake na citri, glasbilu, ki je rahlo zavzeleno z ljudsko Dekle na vrtu. Zadnja skladba na sporedu je bila tudi najbolj drzna: Ekspanzija Primoža Ramovša, mojstra sodobne slovenske glasbe, ki je našel v flavtistu Carlu Venierju, učecu prof. Erike Slama, inteligentnega interpreta.

Šopki cvetja so nagradili ugledne goste in naši dve mladi skladateljici, knjiga in zgoščenka z 52 samospevi Lucijana Marije Škerjanca pa so bili dar Fundacije za vse nastopajoče učence. Tatjana Kralj je za vsakega našla pohvalno besedo ter se GM toplo zahvalila za dobrodošlo vabilo ter izrazila željo, da bi sodelovanje med ustanovama postalo še bolj tesno.

Katja Kralj

LITERATURA - Ocena v dnevniku Osservatore Romano

Kardinal Ravasi zelo pozitivno o prevodu Rebulovega Nokturna za Primorsko

Ugledni italijanski teolog, bibličist in arheolog, predsednik Papeškega sveta za kulturo, a tudi Papeške komisije za cerkvene kulturne dobrine in Papeške komisije za versko arheologijo kardinal Gianfranco Ravasi je za sobotno izdajo vaticanskega dnevnika Osservatore Romano napisal dolgo, zelo naklonjeno oceno italijanskega prevoda romana Alojza Rebulovega Nokturna za Primorsko, ki je v okviru posebnega projekta Knjižnice Dušana Černetja iz Trsta oktobra lani izšel pri založbi Edizioni San Paolo v prevodu Martine Clerici in pod naslovom Notturmo sull'Isonzo.

List objavlja tudi sliko spomenika Filipa Terčelja v Šturjah, saj kardinal Ravasi v članku Vocazione di un servo inutile (Poslanstvo nekristnega služabnika) poudarja, da roman v usodi protagonista Florjana Burnika predstavlja literarno preoblikovano, a resnično zgodbo Fili-

ALOJZ REBULA

pa Terčelja in z njim vseh primorskih duhovnikov, ki so trpeli zaradi treh totalitarizmov XX. stoletja, ker so hoteli ostati zvesti pričevalci svoje vere, naroda in jezika.

Kard. Ravasi primerja Rebulov duhovniški lik iz Nokturna s podobnimi duhovniškimi liki v delih Nuta Revellija, Maria Popilia, Lorenza Milanija in Rodolfa Donija.

O spremni besedi duhovnika in časnikarja Boža Rustje iz Kopa, ki je v italijanski izdaji Nokturna pred-

stavil Rebulo, njegov opus, a tudi našo primorsko usodo, pravi, da je očarljiva in prepričljiva.

LIKOVNA UMETNOST - Od jutri razstava v državni knjižnici v Gorici

V spomin na Darka Bevilacqua

Izčrpen pregled umetnikovih del ob dvajsetletnici smrti - Razstava z naslovom Il sacro e le carte bo odprta do 12. marca

V državni knjižnici v Gorici oziroma v umetnostni galeriji Mario Di Iorio bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo posvečeno Darku Bevilacqua (1948-1991) *Il sacro e le carte*. Ob 20-letnici smrti umetnika sta Marco Menato in Francesca Agostinelli v sodelovanju z Občino Červinjan poskrbela za nazoren in izčrpen pregled umetnikovih del, predvsem tistih, ki se lotevajo njegovih najljubših tem, in sicer svetega in mita.

Razstavo sta si kuratorja zamislila kot nekakšen potopis, ki ga sestavlja več razglednic iz krajev, ki jih je Bevilacqua obiskal. En del je tako posvečen Dalmaciji, kjer na slikah opazimo razpoznavne elemente Zorana Mušiča, drugi pa Japonski oz. azijskim panoramam ali tudi mestu Bari. Ob delih na papirju, risbah in slikah so na ogled tudi nekateri albumi fotografij in pa skice kipcev v različnih tehnikah - z akvareli, tempero, pisali in flomastri.

Bevilacqua je danes žal malo poznan, v njegovih delih pa so jasno vidne večkulturne prvine našega prostora. Razstava bo na ogled do 12. marca, in sicer od ponedeljka do petka od 10.30 do 18.30, ob sobotah pa le do 13.30.

